

IX 5,2

IGU

INŠTITUT ZA GEOGRAFIJO UNIVERZE
V LJUBLJANI

MREŽA IN STRUKTURA IZOBRAŽEVANJA IN ZDRAVSTVA KOT
FUNKCIJA IN ELEMENT CENTRALNOSTI KRAJEV, REGIONAL-
NEGA RAZVOJA IN REGIONALNO PROSTORSKEGA NAČRTA
SLOVENIJE V LUČI POLICENTRIČNEGA SISTEMA SLOVENIJE

II. del

Domitrovič-Uranjek Darka

LJUBLJANA, Aškerčeva cesta 12

Ljubljana, 1978

11. 5. 78

Inštitut za geografijo Univerze v Ljubljani

MREŽA IN STRUKTURA IZOBRAŽEVANJA IN ZDRAVSTVA KOT
FUNKCIJA IN ELEMENT CENTRALNOSTI KRAJEV, REGIONAL-
NEGA RAZVOJA IN REGIONALNO PROSTORSKEGA NAČRTA
SLOVENIJE V LUČI POLICENTRIČNEGA SISTEMA SLOVENIJE

II. del

Financer: Raziskovalna skupnost Slovenije, Ljubljana
in
Zavod za družbeno planiranje SRS, oddelek
za prostorsko planiranje, Ljubljana

Nosilec naloge:

Domitrovič-Uranjek Darko
Darko Domitrovič
dipl. geograf

Direktor:

Dr. *Vladimir Klemenčič*
redni univ. profesor

Ljubljana, 1978

V S E B I N A

	Stran
UVOD vvv.....	2
A) OSNOVNO ŠOLSTVO	4
1. Splošne ugotovitve in povzetek nekaterih misli iz 1. dela naloge	4
2. Vsebinski pristop k raziskavi v 2. delu naloge	8
3. Osnovno šolstvo v manj razvitih območjih Slovenije	9
3.1. Starostna struktura in osnovnošolska -faktor nerazvitosti	10
3.2. Gibanje števila prebivalstva med popisoma 1961 in 1971 v manj razvitih območjih v primerjavi z gibanjem števila osnovnošolskih otrok	12
3.3. Lokacija osnovne šole - indikator regionalnih razlik znotraj manj razvitih območij... ..	13
3.4. Manj razvita območja po geografskih enotah Slovenije in razlike v razvitosti osnovnošolske mreže v primerjavi z gibanjem števila prebivalstva v okviru regionalne razdelitve Slovenije	18
3.5. Gostota celotnega števila prebivalstva in gostota ^{učencev} osnovnih šol v manj razvitih občinah in regijah Slovenije	27
3.6. Lokacija osnovnih šol in mreža osnovnih šol in ključni problemi in ugotovitve.....	29
 B) SREDNJE ŠOLSTVO V CELJSKI REGIJI IN SMERI NJE- GOVEGA RAZVOJA	 34
1. Pregled srednjih šol v regiji in njihova usmeritev	35

2. Rezultati analize izvedene ankete med učenci srednjih šol v celjski regiji	41
3. Absolventi srednjih šol v regiji v primerjavi s podatki o poprečnih letnih kadrovskih potrebah	44
4. Usmerjeno izobraževanje v celjski regiji	50
5. Usmerjeno izobraževanje kot faktor regionalnega razvoja	54
C) ZDRAVSTVO	57
1. Opremljenost naselij z zdravstvenimi službami...	57
2. Zdravstvene regije v Sloveniji in razlike med njimi glede na zdravstveno oskrbo prebivalstva.....	59
3. Murskosoboška zdravstvena regija	63
4. Celjska zdravstvena regija.....	68
5. Ugotovitve in povzetek ključnih problemov.....	76
D) LITERATURA.....	78
Seznam prilog:	
Tabele	80
Karte (6)	81

Tabele med tekstem (14)
Grafikon med tekstem (1)

Ljubljana, 1978

Domstrovčič-Uremčič Darja

II. del

MREŽA IN STRUKTURA IZOBRAŽEVANJA IN ZDRAVSTVA KOT
PUNKCIJA IN ELEMENT CENTRALNOSTI KRAJEV, REGIONAL-
NEGA RAZVOJA IN REGIONALNO PROSTORSKEGA NAČRTA
SLOVENIJE A TUČI POLICENTRIČNEGA SISTEMA SLOVENIJE

INŠTITUT ZA GEOGRAFIJO UNIVERZE A LJUBLJANI

UVOD

Družbene dejavnosti ali dejavnosti posebnega družbenega pomena, kot jim večkrat rečemo, in njihov razvoj je pogojen s fizično strukturo prostora; z zgodovinskim razvojem območij, zlasti z razvojem poselitve; s kulturno in plitično dediščino; z gospodarskim razvojem in usmeritvijo gospodarstva v takšno ali drugačno sektorsko strukturo ter s tem povezanimi problemi deagrarnizacije, industrializacije, urbanizacije ali depopulacije; s polno starostno strukturo prebivalstva in s tem pogojenimi "generacijskimi" problemi; z dnevno delovno migracijo in problemom priseljevanja prebivalstva v razvita urbanizirana območja in odseljevanja prebivalstva iz manj razvitih perifernih območij; in z neučinkovito politiko reševanja nekaterih problemov (problem ostarelih, otroško varstvo).

Razvitost družbenih dejavnosti (vzgoja in izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo in skrbstvo, kultura) je odvisna od gospodarskega ali v globalu gledano družbenega razvoja, obenem pa razvitost prav družbenih dejavnosti vpliva povratno nazaj na privlačnost območij (ustrezno kvalificirana delovna sila, dobro zdravstveno varstvo, možnost otroškega varstva) kar naprej povzroča še večji razvoj gospodarstva. Prav razvite družbene dejavnosti oziroma službe lahko bistveno prispevajo k višji kvaliteti življenja.

Šolstvo in zdravstvo s svojo osnovno dejavnostjo morata biti prostorsko vzeto razporejena tako, da sta dnevno dosegljiva prebivalstvu in kot taka tvorita centralni dejavnosti, ki ju uvrščamo v nižje range (osnovna šola-nepopolna že zlasti, ter babiška služna in zdravniška ordinacija -

vsaj nekajkrat mesečno). Glede na ugotovitve iz prvega dela naloge, smo se pri osnovnem šolstvu omejili na raziskavo v manj razvitih območjih Slovenije. Pri srednjem šolstvu smo obravnavali nekatere probleme srednjega šolstva v celjski srednješolski regiji, ki obsega na vzhodnem delu razvitega območja in kjer se zlasti v novejšem času pojavlja bipolarizacija med Celjem in Velenjem, ki z vedno bolj heterogeno strukturo srednjih postaja samosvoje šolsko središče. Pri zdravstvu smo opravili raziskavo na primeru murskosoboške in celjske zdravstvene regije in zgoraj navedenih razlogov.

Za pomoč pri delu, zlasti pri zbiranju podatkov se zahvaljujem srednjim šolam iz Celja, Rogaške Slatine, Štor in Velenja, ki so sodelovale pri izvedbi ankete, zdravstvenima centroma Celje in Murska Sobota za ažurno posredovanje podatkov. Prav tako se za sugestije in strokovno pomoč pri delu zahvaljujem dr. Mirku Paku, dr. Vladimirju Klemenčiču, dr. Vladimirju Kokoletu, tov. Boženi Antonić za kartografska dela, sodelavcem inštituta za geografijo Univerze v Ljubljani pa za pomoč pri opremlenju naloge.

A) OSNOVNO ŠOLSTVO

1. Splošne ugotovitve in povzetek nekaterih misli iz 1. dela naloge

Šolstvo in še zlasti osnovno šolstvo je družbena dejavnost, ki jo uvrščamo med dejavnosti posebnega pomena, ki imajo temeljno vlogo pri prostorskem razvoju tako majhnih kakor tudi večjih območij, pričenski pri krajevni skupnosti kot najnižje samoupravno organizirani prostorski enoti nato občini, na nivoju katere je organizirano financiranje osnovnega šolstva, potem regiji, preko katere se odraža družbeni in prostorski razvoj in nenazadnje republiki, v okviru katere je načrtan regionalno prostorski razvoj različnih območij makroregij, mezoregij in mikroregij.

Osnovna lastnost slovenske osnovnošolske mreže je njena izredna razvejanost in gostota ter visok delež prebivalstva, ki se izobražuje na tej stopnji in je ob popisu prebivalstva znašal 12,5 % vsega slovenskega prebivalstva. Ker je splošno izobraževanje na tej stopnji tudi temeljno izhodišče vsemu nadaljnjemu izobraževanju in ker je obenem po naši ustavi obvezno za prebivalstvo v starostni grupi od 6 oz. 7 do 14 odnosno 15 let, je razumljiva njegova vloga kot centralne dejavnosti, ki naj je dnevno dosegljiva prebivalstvu - in to ne le v mestu in njegovem obrobju, pač pa tudi na podeželju, kjer je poselitev še vedno strnjena in še zlasti v reliefno bolj razgibanih območjih, kjer je poselitev prebivalstva redka in razpršena.

Z geografskega stališča zanimanje za osnovno šolstvo zlasti njegovo mrežo, temelji na ugotovitvi, da je podobno kot pri nadaljevalnem šolstvu, nekatere z njim povezane pojave, gibalna in učinke teh pojavov, mogoče razlagati le z določenim

poznavanjem kompleksnih elementov geografskega okolja oziroma socialno-geografske strukture. Geografsko okolje, v katerem poleg ostalih elementov ne gre prezreti za prostorsko razmestitev osnovnih šol včasih odločujoče vloge prirodnih faktorjev (n.pr. reliefna izoblikovanost), v marsičem pogojuje izobraževalne razmere na prvi stopnji in njihove funkcije pri oblikovanju prostorskega razvoja. Vedno večjo vlogo pri tem vprašanju pa je odnos oziroma odziv prebivalstva do izobraževanja v odvisnosti in njegove socialno-ekonomske strukture.

Tendenca razvoja mreže osnovnega šolstva za celotno Slovenijo nam kažejo naslednji podatki:

Tabela: Osnovne šole, število učencev in število učiteljev v šolah Slovenije v povojnem razdobju

Šol. leto	Število šol	i	Število učencev	i	Število učiteljev	i	Število preb. ob popisih	i
1945/46	1244	100	150 418	100	4 375	100	-	
1948/49	1219	97,9	159 520	106,0	3 499	79,9	1391754	100
1953/54	1363	109,5	197 075	131,0	6 288	143,7	1466425	105,4
1961/62	1203	96,7	242 971	161,5	8 945	204,4	1591523	114,3
1966/67	1053	84,6	232 861	154,8	10 187	232,8		
1971/72	982	78,9	215 551	143,3	10 538	240,8	1727137	124,1
1974/75	896	72,0	217 316	144,5	10 734	245,3		
1975/76	887	71,3	219 116	145,6	10 821	247,3		

Tabela je zanimiva v več pogledih. Najprej številčno stanje in njegova tendenca upadanja po letu 1953/54. V prvem povojnem šolskem letu je imela Slovenija 1244 šol. Najvišje število šol je bilo doseženo v šolskem letu 1953/54 in sicer 1363. Do leta 1961/62 je število šol upadlo za 160 šol, do leta 1966/67 pa že za naslednjih 150 šol. Glede v celoti je v 22 letih - po letu 1953/54 število šol na Slovenskem upadlo za 476 šol ali za 35 % odnosno drugače povedano za povprečno 22 šol vsako leto. To je podatek, ki pred nas postavlja določena vprašanja, zlasti zakaj tako močan upad števila osnovnih šol in zlasti, kje je bilo največ šol ukinjenih.

Drugi podatek v tabeli kaže v nasprotju z upadanjem števila osnovnih šol stalni porast števila osnovnošolskih otrok. Število učencev osnovnih šol se je od leta 1945/56 do leta 1975/76 povečal od 150 418 učencev na 210 116 učencev, torej za indeks 145,6. In še tretji podatek o porastu števila učiteljev osnovnih šol kaže na tendenco stalnega in hitrega porasta števila učiteljev. V opazovanem obdobju se je število učiteljev podvojilo. Leta 1945/46 je bilo na slovenskih osnovnih šolah 4375 učiteljev, do leta 1975/76 pa je to število naraslo na 10821 učiteljev oziroma za 147,3 %.

Tudi celotno število prebivalstva Slovenije je od popisa 1948 do 1971 naraslo in sicer za indeks 124,1.

Upad števila osnovnih šol, ter porast števila osnovnošolskih otrok in hiter vzpon števila učiteljev kaže na tendenco koncentracije osnovnih šol, učencev in učiteljev v območjih koncentracije in stalne imigracije prebivalstva. Na drugi strani pa ostajajo obrobna reliefna bolj razgibana območja, iz katerih se zlasti mlado prebivalstvo izseljuje, to pa pomeni, da poleg celotnega števila prebivalstva upada tudi število osnovnošolskih otrok, šole se na osnovi tega ukinjajo. Ker pa je tendenca ohraniti obstoječo poselitev prostora, kar je še posebno pe-

reče v reliefnih, manj razvitih, gospodarsko zaostalih območjih, je ob tem poiskati tudi ustrezno politiko oblikovanja mreže osnovnega šolstva v teh območjih.

2. Vsebinski pristop k raziskavi v 2. delu naloge

Raziskava osnovnega šolstva v tej nalogi sloni na nekaterih osnovnih kazalcih, zlasti demografskih, ki vplivajo na osnovno šolstvo, tako na mrežo osnovnega šolstva kot tudi na število učencev po osnovnih šolah. Kakor kažejo ugotovitve raziskav nekaterih avtorjev (Lojk, Kokole, Klemenčič), so socialno-geografski procesi v različnih območjih Slovenije dejavnik, ki vplivajo na razvoj osnovnega šolstva. Trend demografskega razvoja, porast prebivalstva, stagnacija in padec števila prebivalstva ima posledico v razvoju šolstva. Rezultat tega odnosa je dejstvo, da se število osnovnih šol na eni in število osnovnošolcev na drugi strani povečuje v demografsko aktivnih območjih, ki so industrializirana in kjer se prebivalstvo vedno bolj koncentrirajo. V območjih, kjer pa beležimo stagnacijo števila prebivalstva in še zlasti v območjih, kjer število prebivalstva nazaduje, se vzporedno s tem zmanjšuje tudi število osnovnih šol, obenem pa pada tudi število osnovnošolskih otrok.

Ker pa je v SR Sloveniji sprejet policentrični razvoj republike, katerega namen je aktivirati družbeni in prostorski razvoj območij, v katerih je demografski trend negativen, smo se v raziskavi odločili analizirati razvoj osnovnega šolstva prav v teh območjih, ki so po odloku Ivršnega sveta Skupščine SR Slovenije o območjih, ki se štejejo za manj razvita območja v SR Sloveniji (Uradni list SRS, št. 14/76).

3. Osnovno šolstvo v manj razvitih območjih Slovenije

Med manj razvita območja Slovenije, v katerih je potrebno šolstvu kot dejavnosti posebnega družbenega pomena posvetiti še posebno pozornost, štejemo 10 slovenskih občin v celoti in sicer Črnomelj, Lenart, Lendava, Ljutomer, Murska Sobota, Ormož, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Tolmin in Trebnje, poleg tega pa še nekatere krajevne skupnosti v 15 občinah, ki se v celoti ne uvrščajo v manj razvita območja, izpolnjujejo pa kriterij, da predstavljajo geografsko zaključeno območje.

Med manj razvite krajevne skupnosti je uvrščenih 8 krajevnih skupnosti v občini Gornja Radgona, 16 krajevnih skupnosti v ptujski občini, 3 v slovenjebistriški, po 3 v občinah Laško, in Sevnica, ena (Zdole) v občini Krško, 7 v brežiški, 5 v kočevski ter 2 v mozirski občini. Poleg tega šteje med manj razvita območja tudi območje Brkinov, ki obsega 14 krajevnih skupnosti v občini Ilirska Bistrica, 3 v Postojni in 12 v Sežani, ter območje Kobanskega, ki obsega krajevno skupnost Dravograd v dravograjski občini, 5 krajevnih skupnosti v občini Radlje ob Dravi in krajevni skupnosti Selnica ob Dravi (del) ter Kamnica (del).

Kriteriji po katerih so bile izločene občine kot celote med manj razvita območja so:

a) gospodarska razvitost

- a) da družbeni proizvod na prebivalca ne presega 50 % poprečja SRS
- b) da delež zaposlenih ne presega 50 % poprečja SRS

b) Prebivalstvo

- da je delež kmečkega prebivalstva v skupnem številu prebivalstva najmanj 50 % višji kot v poprečju SRS
- da je v obdobju 1961-1975 število prebivalstva zmanjšalo.

c) Družbeni standard

- da delež predšolskih otrok v vzgojno-varstvenih zavodih ne presega 50 % poprečja SRS
- da delež slušateljev višjih in visokih šol v skupnem prebivalstvu ne presega 50 % poprečja SRS

d) Infrastruktura

- da delež gospodinjstev z vodovodom v stanovanju ne presega 50 % slovenskega poprečja
- da delež magistralnih in regionalnih cest s sodobnim cestiščem ne presega dveh tretjin poprečja SRS.

Vsaka občina uvrščena v manj razvito območje mora izpolnjevati vsaj po en kriterij iz najmanj treh skupin zgoraj navedenih kriterijev.

Eden od kazalcev, ki uvršča 10 občin v celoti in 15 občin delno (le nekatere njihove krajevne skupnosti) v manj razvita območja, je tudi starostna struktura prebivalstva. Demografske študije (Klemenčič) ugotavljajo, da je starostna struktura v prebivalstvu teh območjih neugodna, kar pomeni, da so starostne skupine v spodnjem delu starostne piramide slabše zastopane, bolj pa so zastopane starostne skupine v gornjem delu starostne piramide. To pa obenem pomeni, da je zaradi migracije mladega prebivalstva iz obrobnih, perifernih območij v območja zgostitev prebivalstva, vedno manjši delež prebivalstva v reproduktivni dobi, kar ima posledice pri upadanju predšolskih in šolskih otrok na eni in večanja deleža starega prebivalstva, starejšega od 60 let na drugi strani.

3.1. Starostna struktura in osnovnošolska generacija - faktor nerazvitosti

Ob popisu prebivalstva leta 1971 je imela republika Slovenija 14,8 % prebivalstva starejšega od 60 let. Pri ugotavljanju vzrokov velikega upadanja števila osnovnih šol v manj razvitih območjih Slovenije, smo vzroke iskali tudi v večjem deležu

starejšega prebivalstva, kot pa ga je izkazalo poprečje za celotno republiko. 163 krajevnih skupnosti od 275, kolikor jih ima status manj razvitega območja, kar pomeni 59,2 % vseh manj razvitih krajevnih skupnosti ima zelo visok delež prebivalcev starejših od 60 let, in je višji kot 18 %. V 81 krajevnih skupnostih pa je delež ostarelega prebivalstva večji kot 22 %.

Od vseh občin uvrščenih v manj razvito območje, ima občina Tolmin izjemno visok delež starejšega prebivalstva od 60 let. V 11 krajevnih skupnostih je delež nad 60 let starega prebivalstva večji kot 27 %. V krajevni skupnosti Borjana je delež znašal 33,4 % v Stržišču 33,5 %, v Breginju pa celo 38,7 %. Neugodna starostna struktura je bila leta 1971 tudi v Brkinih, v treh krajevnih skupnostih (Suhorje - 38,4 %, Misleče-35,3 %, Tatre 36,3 %) je bil delež starejših večji kot 35 %, v južnem delu kočevske občine v Banja Loki (39,9 %) in v črnomaljski v krajevni skupnosti Dobliče-Kanižarica je bilo celo 51,4 % vsega prebivalstva starejšega od 60 let.

Tudi v ostalih predelih manj razvitih območij zlasti v južnem delu Kozjanskega ter na Bizeljskem gričevju ter na Goričkem v severovzhodnem delu Slovenije se delež prebivalstva starejšega od 60 let giblje med 22 in 27 %, v krajevni skupnosti Ratkovci na Goričkem pa znaša delež 28 %.

Delež prebivalcev starejših od 60 let nižji kot znaša slovensko poprečje beležijo krajevne skupnosti, z občinskimi središči (Tolmin, Trebnje), ali pa so v njihovi bližini oziroma imajo na svojem območju možnost zaposlovanja delavcev. Relativno najugodnejša je ta slika v obmejnem območju, ^{zahodnega Kobanskega} severnega dela Gornjeradgonske občine, na območju Murske ravnj, Ptujskega polja in njegovega zaledja v Halozah in na območju Rogaske Slatine in Rogatca.

3. 2. Gibanje števila prebivalstva med popisoma 1961 in 1971 v manj razvitih območjih v primerjavi z gibanjem števila osnovnošolskih otrok

Tudi gibanje števila prebivalstva med popisoma 1961 in 1971 je kazalec, ki uvršča občine in krajevne skupnosti v manj razvite. V primerjavi z neugodno visokim deležem prebivalstva starejšega od 60 let je slika gibanja prebivalstva med zadnjima popisoma še dosti bolj neugodna. Padec števila prebivalstva tudi za več kot 15 % odnosno 30 % beležijo krajevne skupnosti v občini Tolmin (16 krajevnih skupnosti), na območju Brkinov je takšnih krajevnih skupnosti 9. Prav tako so v južnem delu občine Kočevje 4 krajevne skupnosti, kjer je število prebivalstva v razdobju 1961 - 1971 upadlo za 15 - 30%. Tudi na območju Kozjanskega je v 5 krajevnih skupnostih padec števila prebivalstva tako močan. V ostalih predelih nerazvitega območja se tako visok padec števila prebivalstva pojavlja bolj fragmentarno; na primer krajevna skupnost Solčava (87,4) v Zgornji Savinjski dolini, v Ožboltu (indeks 80,7) ter Remšniku (indeks 77,9) na Kobanskem, v ptujski občini krajevna skupnost Žetale v Brkinih (80,4), Voličina (78,4) v Slovenskih goricah, v Kogu v Ormoških goricah, Gorice pri Lendavi (82,2) v Lendavskih goricah, Prosenjakovci (84,2) na Goričkem, ter Zenkovci (77,4) in Pertoča (62,5) v severozahodnem obmejnem območju murskosoboške občine. Našteti so najekstremnejši primeri upadanja števila prebivalstva med zadnjima popisoma, ki pokrivajo reliefno razgibana območja, bolj oddaljena od zaposlitvenih središč, iz katerih se prebivalstvo, zlasti mlade intenzivno odseljuje. Najbolj ekstremno je znižanje števila prebivalstva na območju osrednjih Brkinov ter ter v obrobni predelih tolminske občine ter na Šentviški planoti.

Naslednja najbolj zastopana kategorija padca števila prebivalstva v 10-letnem razdobju 1961-1971 je padec za indeks 97,5 - 85. Ta kategorija pokriva obsežna območja osrednje

Tolminske, vzhodnega in zahodnega dela Brkinov, območja nizke Bele Krajine, ter vzhodnega in zahodnega dela trebanjske občine, kakor tudi največji del Kozjanskega in Krško-brežiškega gričevja, še posebno pa območje Haloz, osrednjih Slovenskih goric in severnega dela občine Murska Sobota z Goričkim. V Lendavski občini se ta kategorija javlja v obmejnem območju.

Porast prebivalstva v razdobju 1961-71 v manj razvitih območjih beležijo samo tiste krajevne skupnosti, v katerih so vodilna naselja. V občini Tolmin je 6 krajevnih skupnosti, ki beležijo porast prebivalstva, na območju Brkinov 2, v Belokranjskem območju le ena in to Črnomelj, v trebanjski občini 4, na območju Kozjanskega 6, v Halozah 1, na Kobanskem 3, v Slovenskih goricah le 5 krajevnih skupnosti s porastom prebivalstva, na območju Murske ravnice 12 krajevnih skupnosti.

Gibanje števila prebivalstva med zadnjima popisoma, ki je bilo v manj razvitih območjih Slovenije neugodno in visok delež prebivalstva starejšega od 60 let sta dva izmed drugih kazalcev, ki pogojujeta padec, stagnacijo odnosno porast števila osnovnih šol in obenem tudi gibanje števila osnovnošolskih otrok v osnovnih šolah posameznih krajevnih skupnosti.

3.3. Lokacija osnovne šole - indikator regionalnih razlik znotraj manj razvitih območij

Krajevnih skupnosti, ki imajo osnovno šolo na svojem območju in ki bi obenem beležile porast števila osnovnošolskih otrok v opazovalnem obdobju 1961/62 in 1975/76 je zelo malo. Dosledno lahko trdimo, da število učencev osnovnih šol

narašča samo in res samo v krajevnih skupnostih, kjer so sedeži vodilnih naselij. V Tolminski občini, kjer je v celoti število učencev osnovnih šol med obema obdobjema upadlo za 33,6 %, sta le dve krajevni skupnosti in sicer Bovec in Kobarid, kjer se je število osnovnošolskih otrok zvišalo za 3 % oziroma 17 %, v krajevni skupnosti Volče pa se je zaradi prešolanja števila otrok od 19 dvignilo na 48. V vseh ostalih krajevnih skupnostih se je število učencev osnovnih šol zmanjšalo. Najbolj ekstremen padec in sicer 89,3 % beleži Livek, 84,5 % pa Gorenja Trebuša. V celi vrsti krajevnih skupnosti pa je število učencev osnovnih šol upadlo v taki meri, da so šole v celoti ukinili. Leta 1961/62 že niso imele več svojih osnovnih šol naslednje krajevne skupnosti Kal-Koritnica, Srpenica, Idrsko in Zatočmin. V obdobju med letom 1961/62 in letom 1975/76 pa so bile ukinjene osnovne šole^{se} v 16 krajevnih skupnostih, iz katerih se je prebivalstvo v žetli poiskati si boljši kos kruha izseljevalo, ostajalo pa je stare in ostarelo prebivalstvo. Število osnovnošolskih otrok je rapidno padlo.

Drugo prav tako zelo kritično manj razvito območje, kar osnovnega šolstva tiče, so Brkini. Rezultati analize kažejo, da je v času od šolskega leta 1961/62 do leta 1975/76 število osnovnošolskih otrok naraslo samo v eni krajevni skupnosti in sicer v Jelšenah za 6,5 %. V vseh ostalih krajevnih skupnostih so šole bile ukinjene že med letoma 1952/53 in 1961/62, odnosno v obdobjih 1961/62 in 1975/76, v vseh ostalih krajevnih skupnostih pa je število osnovnošolskih otrok v osnovnih šolah, ki imajo sedeže v pripadajočih krajevnih skupnostih, upadlo. Največji padec učencev v svojih šolah beležita krajevni skupnosti Prem in sicer 72,1 % in Misleče 87,4 %. V sedmih krajevnih skupnostih so zaradi majhnega števila osnovnošolskih otrok šole ukinili že med letoma 1952/53 in 1961/62, v devetih krajevnih skupnostih pa se je isto

zgodilo v naslednjem razdobju do leta 1975/76.

Bela Krajina z vzhodnim obrobjem, ki je prav tako uvrščena v manj razvito območje, je v primerjavi z Brkini in Tolminskim sicer še vedno globoko v negativni tendenci razvoja števila osnovnih šol in osnovnošolskih otrok. Le črnomaljska krajevna skupnost je beležila v obravnavanem razdobju povečanje števila osnovnošolskih otrok za 16,6 %. V drugih 16 tih krajevnih skupnostih, so bile v petih primerih osnovne šole ukinjene že pred letom 1961/62, v primerih je v osnovnih šolah krajevnih skupnostih število učencev upadlo za 25 - 50 % v štirih za 50 - 75 %, v krajevni skupnosti Adlešiči pa za 86,4 %.

Trebanska občina predstavlja otok sredi Dolenjske uvrščen v manj razvita območja Slovenije. Kljub temu, da se je v krajevni skupnosti Trebnje število prebivalstva v celoti v obdobju 1961-1971 povečalo za 24,8 %, se je število otrok, ki obiskujejo osnovne šole v krajevni skupnosti Trebnje zmanjšalo 1,9 %. Krajevna skupnost Mokronog beleži v osnovni šoli v Mokronogu rahel porast števila osnovnošolskih otrok za 2 %. V krajevni skupnosti Veliki Gaber pa se je število učencev tamkajšnje osnovne šole dvignilo celo za 61,2 %, kar je delno rezultat prešolanja otrok. V osnovni šoli krajevne skupnosti Čatež se je število učencev od leta 1961/62 do 1975/76 povečalo za 8,2 %, v Dobrniču za 6,3 %, v Dolenji Nemški vasi za 4,8 %, v Mirni za 10 %. V šestih krajevnih skupnostih so bile šole ukinjene, ker je bilo število obveznošolskih otrok prenizko. V treh krajevnih skupnostih se je število osnovnošolskih otrok znižalo, najbolj v osnovnih šolah krajevne skupnosti Trebelno za 47,9 %. Relativno vzeto, problematika ukinjanja osnovnih šol po krajevnih skupnostih in zmanjšanje pripadajočega števila učencev, ni tako, čeprav ima tendenco v negativni smeri, pereča kot v manj razvitih območjih zahodnega dela Slovenije.

Naslednje sklenjeno manj razvite območje tvorijo Bizeljsko-brežiške gorice na jugu, Kozjansko v osredju ter Haloze v severovzhodnem delu. V lo-tih krajevnih skupnostih celotnega območja, v katerih so najpomembnejša naselja, se je število učencev posameznih osnovnih šol v krajevnih skupnostih povečalo, v krajevni skupnosti Kozje največ in sicer 16. Samo v osnovnih šolah treh krajevnih skupnosti je med šolskimi leti 1961/62 in 1975/76 število učencev stagniralo, se pravi približno ostalo na istem številu. Analiza kaže, da je celotno območje na meji s sosednjim Hrvatskim Zagorjem v demografskem pogledu v upadanju, prav tako pa število učencev po osnovnih šolah krajevnih skupnosti upada, razen v Rogaški Slatini. Takšno je stanje tudi v drugih krajevnih skupnostih, ki pokrivajo hribovita in redkeje poseljena območja, od koder prebivalstvo emigrira. V treh krajevnih skupnostih na Bizeljskem in KS Virštajn so osnovne šole ukini-li že po letu 1952/53, v štirih krajevnih skupnostih pa v zadnjem obdobju pred šolskim letom 1975/76. Vse ostale krajevne skupnosti imajo v svojih osnovnih šolah upad števila učencev od 2,5 % pa tudi več kot 75 % v štirih krajevnih skupnostih. Demografska slika in obenem ugodnejši razvoj števila učencev osnovnih šol beležijo krajevna skupnost ob cesti, ki iz Celja pelje skozi Šentjur, Šmarje in Rogaško Slatino, kjer se obe Kozjanski občini najbolj intenzivno gospodarsko razvijata.

Območje Slovenskih goric v celoti zajemata občini Lenart in Ormož, delno pa nekatere krajevne skupnosti Gornje Radgone in Ptuj. Slika demografskega razvoja in razvoja števila učencev osnovnih šol s sedežem v različnih krajevnih skupnostih kaže, da je osrednji višji del goric južno od ceste, ki Maribor povezuje preko Lenarta in Gornje Radgone z Mursko Soboto proti jugu do ceste, ki povezuje Ormož s Ptujem in je infrastrukturno slabo povezan, območje upadanja števila prebivalstva med zadnjima popisoma, ki so giblje med indeksoma 97,5 do 85,0, obenem pa tudi območje, v katerem so bile šole ukinjene od-

nosno vse beležijo močan padec števila učencev v šolah posameznih krajevnih skupnosti, in se giblje v razpon med indeksi 75 in 25. Na obrobju manj razvitih Slovenskih goric, od koder je možna dnevna migracija delovne sile v zaposlitvena središča, kjer je tudi ugodnejša starostna struktura prebivalstva in kjer je prebivalstvo krajevnih skupnosti stagniralo ali rahlo napredovalo, se tudi število učencev v nekaterih šolah krajevnih skupnosti rahlo raste, stagnira ali rahlo upada.

Prekmurje kot manj razvito območje, v katerega se v celoti uvrščata občini Lendava in Murska Sobota, je glede na demografski razvoj ter tudi razvoj števila šoloobveznih otrok v šolah posameznih krajevnih skupnosti deli na 3 dele. Neugodna slika pri obeh kazalnih je v severnem delu murskosoboške občine z Goričkim, kjer večina krajevnih skupnosti kaže padec števila prebivalstva med letoma 1961 in 1971 ter zmanjšanje števila učencev v šolah krajevnih skupnosti ali pa v 4 primerih tudi ukinitve šol po letu 1961/62. Osrednje ravninsko območje obeh občin, kjer cesta povezuje obe občinski središči označuje ugodnejša demografska slika. Prebivalstvo v teh krajevnih skupnostih narašča, vendar število učencev osnovnih šol kljub temu upada, razen v Brezovcih, Murski Soboti, Beltincih in Genterovcih, kjer se število učencev povečuje. Tretje območje tvori območja lendavske občine, ki so bolj oddaljena od glavne prometne poti in prav tako izkazujejo padec števila prebivalstva, obenem pa tudi padec števila učencev šol krajevnih skupnosti. Še posebno karakteristično za Prekmurje, da je na mnogih šolah padec števila učencev ekstremno visok in znaša večkrat več kot -75 %.

V manj razvita območja spada tudi Kobansko z osmimi krajevnimi skupnostmi, ki vse razen Dravograda izkazujejo padec števila učencev osnovnih šol posameznih krajevnih skupnosti.

Kot zadnje spada med nerazvita območja tudi Zgornja Savinjska

dolina s krajevnima skupnostima Luče in Solčava, od katerih Luče izkazujejo padec števila celotnega prebivalstva za indeks 87,4, in števila učencev osnovnih šol za indeks 44,4.

3.4. Manj razvita območja po geografskih enotah Slovenije in razlike v razvitosti osnovnošolske mreže v primerjavi z gibanjem števila prebivalstva v okviru regionalne razdelitve Slovenije.

Če začnemo naš prikaz v vzhodni Sloveniji, se najprej ustavimo v Prekmurju, ki se zaradi svojega specifičnega gospodarskega razvoja problemom sezonskega izseljevanja Prekmurcev na delo v tujino in vseskozi zaostanka v koraku z razvojem drugih slovenskih pokrajin, se v celoti uvršča v manj razvito območje, občini Lendava in Murska Sobota v celoti. V lendavski občini, je bil trend demografskega razvoja med popisoma prebivalstva 1961 in 1971 neugoden in je znašal indeks 97,5, v občini je bilo 17,7 % prebivalstva starejšega od 60 let, število učencev v osnovnih šolah krajevnih skupnosti med šolskimi leti 1961/62 in 1975/76 je upadlo za 39,6 %. V murskosoboški občini je bila zabeležena 2,1 % povečano število prebivalstva, število učencev osnovnih šol pa se je znižalo za 30,7 %. V celotnem Prekmurju, je bila med popisoma zabeležena rast prebivalstva, 17,9 % nad 60 let starega prebivalstva in 33,5 % padec števila osnovnošolskih otrok.

Tabela: Indeks gibanja števila prebivalstva v letih 1961-1971 delež nad 60 let starega prebivalstva leta 1971 in indeks gibanja števila osnovnošolskih otrok v času 1961/62-1975/76 po geografskih enotah SR Slovenije, katerih območja se uvrščajo med manj razvita območja

geografska enota	gibanje preb. 1961-1971 v indeksih	preb. stari od 60 let 1971	gibanje uč. osn. šol 1961/62-1975/76 indeks
Prekmurje	101,7	17,9	66,5
Slovenske gorice s Halozami	97,4	16,3	78,6
Kozjak s Kobanskim	100,2	14,6	92,2
Gornje Savinsko	93,4	16,7	116,1
Kozjansko	96,8	18,7	81,2
Severnozahodna Bela Krajina z obrobjem	98,7	16,8	66,3
Dolenjska	98,1	17,9	91,6
Brkini	90,6	22,3	41,9
Tolminsko	93,3	22,5	66,5
Skupaj nerazvito območje	97,9	17,8	74,9

Slovenske gorice s Halozami kot terciarno gričevje štejeemo v eno skupno celoto (zaradi delitve manj razvitega območja občine Ptuj v dva ločena dela - v Slovenskih goricah in Halozah) so v obdobju 1961-1971 beležile 2,6 % pomanjkanje števila prebivalstva, medtem ko se je število učencev osnovnih šol iz tega območja zmanjšalo za indeks 78,6, delež prebivalcev starejših od 60 let, ki je bil za 1,6 % večji od slovenskega poprečja in emigracija prebivalstva v zaposlitvene centre so prispevali k tako visokemu indeksu upada osnovnošolskih otrok. Kozjak s Kobanskim, ki je bil kot obmejno območje uvrščen med manj razvite pokrajine, je v zadnjem medpopisnem obdobju izkazoval stagnacijo prebivalstva (indeks 100,2), delež starega prebivalstva je bil nižji, kot to izkazuje poprečje za Slovenijo, v

zvezi s tem pa je bil tudi upad števila otrok v osmih krajevnih skupnostih sorazmerno nižji in je znašal le - 7,8 %.

Območje Kozjanskega, ki zajema krajevne skupnosti, ki delno ali v celoti pripadajo šestim občinam, je v analizi izkazal zmanjšanje števila prebivalstva za indeks 96,8, število osnovnošolskih otrok pa se je znižalo za indeks 81,2.

Bela Krajina s severovzhodnim obrobjem je izkazovala rahel padec števila prebivalstva med zadnjima popisoma le indeks 98,7, vendar pa je bil zaradi tendence močnega izseljevanja iz tega predela se je število učencev osnovnih šol delujočih na tem območju v razdobju 1961/62 in 1975/76 zmanjšalo za indeks 66,3 %, kar pomeni poprečni padec letno za 2,6 %.

Najbolj negativno tendenco v pogledu razvoja mreže osnovnega šolstva izkazuje oba manj razviti območji v zahodni Sloveniji in sicer Brkini ter Tolminsko. Brkini obsegajoč krajevne skupnosti v treh občinah v obdobju 1961-1971 izgubili 9,4 % prebivalstva. Delež prebivalstva starejšega od 60 let so imeli zelo visok in je znašal 22,3 %. Število učencev osnovnih šol na območju Brkinov se je v 13 letnem opazovalnem obdobju zmanjšal na več kot polovico in sicer za 58,1 %. Na Tolminskem, ki je pri tej analizi obsega le območje občine Tolmin, je število prebivalstva upadlo za indeks 93,3, delež ostarelega prebivalstva je bil od vseh manj razvitih območij najvišji - znašal 22,5^{je}%, število učencev osnovnih šol je upadlo za indeks 66,5.

Iz splošnega prikaza slovenskih manj razvitih območij lahko ugotovimo naslednje:

a) opirajoč se na podatke o gibanju števila prebivalstva med popisoma prebivalstva 1961 in 1971 ugotavljamo, da je v manj

razvitih območjih zahodne Slovenije v Brkinih (iz 90,6) in na Tolminskem (iz 93,3) bil največji padec števila prebivalstva, medtem ko je v dveh krajevnih skupnostih Zgorzje Savinjske doline število prebivalstva (indeks 100,2), v Prekmurju pa je celo rahlo naraslo in sicer za 1,7 %.

b) leta 1971 je imela SR Slovenija 14,8 % prebivalstva starejšega od 60 let. V manj razvitih območjih je ta delež bil razen na Kozjaku s Kobanskim (14,6 %) povsod višji, v obeh zahodnoslovenskih manj razvitih območjih pa je bil večji od 20 % insicer v Brkinih je znašal 22,3 %, na Tolminskem 22,5%;

c) oba demografska podatka, s fizičnim okoljem sta vplivala pogojena na gibanje učencev osnovnih šol, ki so imele sedeže po posameznih krajevnih skupnostih. Od vseh pokrajin, katerih območja se uvrščajo med manj razvita, so vse razen Zgornje Savinjske (116,1) beležile zmanjšanje števila učencev osnovnih šol. Na območje Bele Krajine se je število osnovnošolskih otrok zmanjšalo za 33,7 %, v Prekmurju in v občini Tolmin za indeks 66,5, na Brkinih pa je bil ta upad največji in je znašal 52,1 %, kar pomeni več kot za polovico;

č) V manj razvitem območju Slovenije v celoti se je v obdobju 1961-1971 število prebivalstva zmanjšalo za 2,1 %, delež kmečkega prebivalstva je znašal 17,8 % leta 1971, med šolskima letoma 1961/62 in 1975/76 pa se je število učencev osnovnih šol manj razvitih območij znižalo za 25,1 % - torej za eno četrtino.

Takšna poprečna slika analize osnovnega šolstva kot pomembnega dejavnika razvoja posameznih območij nekoliko zamegli dejansko tendenco razvoja, ki od krajevne skupnosti do krajevne skupnosti v istem manj razvitem območju zelo varira. Determinante pa, ki pogojujejo takšno smer razvoja osnovnega šolstva v negativni smeri, so posebno fizični pogoji območja (relief),

način poselitve (raztresena, zgoščena), prometna povezanost pogojena z naravnimi omejitvenimi dejavniki, tendenca demografskega razvoja v negativno smer (emigracija prebivalstva zlasti mladega), visok delež ostarelega prebivalstva, kar vse vpliva na to, da se manjša število osnovnošolskih otrok in ob tem tudi ukinjanje velikega števila osnovnih šol, ki so imele in imajo pomembno funkcije kot vzgojno-izobraževalne institucije, obenem pa so to običajno tudi centri inovacij, ki v neki meri oživljajo manj razvit, periferen prostor.

Če hočemo opredeliti politiko skladnega regionalnega razvoja, moramo poznati obstoječe neenakosti in obenem vedeti, kako te neenakosti naraščajo ali se zmanjšujejo v prostoru in času.

Pregled razvoja števila učencev osnovnih šol v krajevnih skupnostih manj razvitih območij po občinah in potem sumarno po regijah, v kolikor participirajo v manj razvito območje, kaže na soodvisnost razvoja prebivalstva v celoti in deleža ostarelega prebivalstva.

Tabela: Gibanje števila prebivalstva v letih 1961-1971, delež prebivalstva starejšega od 60 let leta 1971 in gibanje števila učencev v šolah, s sedežem v manj razvitih krajevnih skupnostih Slovenije in prikaz po slovenskih regijah

regija občina	štev. preb. 1961	štev. preb. 1971	indeks 1971/61	štev. preb. star. 60 let % 1971		gibanje štev. učencev OS 1962/1976 v indeksu	osnovne šole po KS po število učencev 1961/62 % 1975/76 %		površina v km ² 1 1975/76	gostota učencev na km ² 1.1975/76	gostota preb./km ² leta 1971	
POMURSKA REGIJA	121761	123490	101,4	21643	17,5	68,9	20261	16,6	13980	1336	10	92
Lendava	27619	26918	97,5	4771	17,7	60,4	4701	17,0	2841	256	11	105
Murska Sobota	61576	63851	102,1	11492	17,9	69,3	10220	16,0	7083	691	10	92
Gornja Radgona	14915	14566	97,6	2369	16,3	77,9	2293	15,3	1681	210	8	69
Ljutomer	17651	18155	102,9	30,11	16,6	77,9	3047	17,2	2375	179	13	101
PODRAVSKA REGIJA	83628	80358	96,1	13067	16,3	80,7	12885	15,4	10402	2168	5	37
Maribor	8801	8963	101,8	1366	15,2	88,6	1235	14,0	1094	738	1,4	12
Lenart	17182	17159	99,9	2835	16,5	88,6	2689	15,6	2383	204	12	84
Ormož	19557	18561	94,9	3292	17,7	77,7	3215	16,4	2499	212	12	87
Ptuj	32561	30618	93,8	4730	15,4	77,6	4918	15,1	3818	645	6	47
Slovenska Bistri- ca	5527	5057	90,7	844	16,7	73,4	828	14,9	608	369	2	14
KOROŠKA REGIJA	14856	14750	99,3	2095	14,2	94,0	2492	16,8	2343	451	5	32
Dravograd	3432	3691	107,0	463	12,6	24,9	653	19,0	764	105	7	35
Radlje	11424	11059	96,7	1632	14,7	85,8	1839	16,1	1579	346	5	5
SAVINJSKA REGIJA	54215	53132	98,0	9633	18,1	84,6	8282	15,3	7005	1398	5	38
Mozirje	2629	2466	93,4	411	16,7	116,1	273	10,3	317	508	1	5
Šentjur	17023	16945	99,5	2974	17,5	90,6	25,07	14,7	2272	240	9	70
Laško	3465	3113	88,7	636	20,4	84,1	429	12,4	361	250	1	12
Šmarje	31098	30608	98,1	5612	28,1	79,9	5073	16,3	4055	400	10	76
Spodnje POSAVSKA REGIJA	13310	12151	91,3	2542	20,9	70,2	1707	12,8	1200	906	2	13
Brežice	10042	9113	89,8	1987	21,8	72,8	1242	12,4	904	268	3	34
Krško	888	805	89,3	137	17,0	-	143	16,1	-	345	-	2
Sevnica	2380	2233	93,4	418	18,7	91,9	322	13,5	296	293	1	8
DOLENJSKA REGIJA	34336	34238	99,7	5806	16,9	80,3	5816	16,9	4670	794	6	44
Trebnje	17430	17100	98,1	3066	17,9	91,6	2888	16,6	2646	308	9	55
Črnomelj	16906	17138	101,4	2740	16,9	69,1	2928		2024	486	4	35

regija občina	štev. preb 1961	štev. preb. 1971	indeks 1971/61	štev. preb. star. 60 let 1971	%	gibanje štev. učencev OS 1962/1976 v indeksu	osnovne šole po KS po številu učencev 1961/62 % 1975/76 %	površina v km ²	gostota učencev na km ² 1.1975/76	gostota preb./km ² 1.1971	
OSREDNJE SLOVENSKA REGIJA	2404	1934	75,7	461	23,8	43,4	355	154	766	-	3
Kočevje	2404	1934	75,7	461	23,8	43,4	355	154	766	-	3
KRAŠKA REGIJA	17431	15788	90,6	3526	22,3	41,9	2090	875	1670	1	10
Ilirska Bistrica	8103	7294	88,9	1620	22,2	43,3	805	349	480	1	15
Postojna	2100	1844	86,1	463	25,1	53,6	218	117	492	-	4
Sežana	7228	6650	91,3	1443	21,7	38,3	1067	409	698	1	10
GORIŠKA REGIJA	23503	21931	93,3	4941	22,5	66,5	3228	2146	939	2	23
Tolmin	23503	21931	93,3	4941	22,5	66,5	3228	2146	939	2	23
Nerazvita območja v celotni SRS	365444	357772	97,9	63714	17,8	74,9	57116	42775	10428	4	34

V pomurski regiji je bil indeks rasti prebivalstva med zadnjima popisoma pozitiven in sicer 104, vendar pa se je število učencev osnovnih šol znižalo na 68,9 - po posameznih manj razvitih občinah različno in sicer v Lendavi za 60,4, Murski Soboti za 69,3, v Gornji Radgoni za 77,9 in v Ljutomeru za 77,9. Take visok padec števila osnovnošolcev je iskati v več socialnoekonomskih parametrih, od katerih imata najodločilnejšo vlogo odseljevanje mladega prebivalstva, znižanje naravnega ^{prirastka} prebivalstva.

V manj razvitem območju podravske regije je bil demografski trend bolj neugoden. Število prebivalstva v obdobju 1961-1971 se je zmanjšalo za 3,9 %, delež starejšega prebivalstva je ugodnejši in sicer 16,3 % kot v pomurski regiji, pač pa ^{se} je število učencev osnovnih šol znižalo 19,3 %, kar pa je manj kot v vzhodni sosednji regiji; zahvaljujoč dejstvu, da se ta območja bližje velikim zaposlitvenim središčem, v katerih je možna dnevna migracija delovne sile.

Manj razvite krajevne skupnosti v Koroški regiji so izkazale v obdobju med šolskima letoma 1961/62 in 1975/76 najnižji padec števila učencev osnovnih šol in sicer za 6 %, kajti število celotnega števila prebivalstva se je zmanjšalo le za 0,7 %, delež nad 60 let starih občanov pa je znašal 14,2 %, kar je manj kot je republiško poprečje. Na robu manj razvitega območja ob Dravi so manjši zaposlitveni centri, ki v veliki meri zadržujejo prebivalstvo v teh predelih.

V manj razvitih predelih Savinjske regije je prebivalstvo v razdobju 1961-1971 upadlo za 2 % (v treh krajevnih skupnostih v laški občini za 11,7 %!), delež starega prebivalstva je bil leta 1971 visok in sicer 18,1 %, kar je pobotovalo, da je število učencev osnovnih šol v opazovanem obdobju upadlo za indeks 84,6 (od 8282 učencev na 7005 učencev), najbolj

v šmarski občini za 21,1 %.

Spodnje posavska regija z manj razvitim območjem v južnem nadaljevanju Kozjanskega je izkazovala 9,7 % padec števila prebivalstva, 20,9 % nad 60 let starega prebivalstva in velik upad števila učencev osnovnih šol posameznih krajevnih skupnosti za 29,8 %.

Manj razvitih predelih dolenske regije se je število prebivalstva znižalo v 10-tih letih za 0,3 %, število učencev osnovnih šol pa za 19,7 % v sami črnomaljski občini za 31,9 %.

Osrednje-slovenska regija participira v manj razvito območje z najjužnejšimi hribovitimi krajevnimi skupnostmi občine Kočevje ob meji s sosednjo Hrvaško. Število prebivalstva v tem delu je upadlo od 1961 - 1971 za 24,3 %, visok je bil tudi delež starega prebivalstva in sicer 23,8 %, zelo močno pa je v 13 letih upadlo tudi število učencev osnovnih šol lociranih v posameznih krajevnih skupnostih za 56,4 %, torej več kot za polovico.

Kraška regija z manj razvitimi Brkini izkazuje 9,4 % zmanjšanje števila prebivalstva, visok delež na 60 let starih prebivalcev - 22,3 %, in zelo visok padec števila otrok v osnovnih šolah tega območja za indeks 41,9. To pomeni, da so Brkini tisto manj razvito območje v Sloveniji, ki je med vsemi najslabše razvito, kajti rezerve prebivalstva - najmaljše prebivalstvo zelo močno upadajo. To pa je faktor, ki opozarja na izjemno neugodno razvojno tendenco.

Tudi Tolminsko v goriški regiji, zlasti krajevne skupnosti odmaknjene od srednje razvojne osi ob Soči, kažejo takšno sliko kot Brkini. Število osnovnih šol upada, ker se tako močno zmanjšuje tudi število šolobveznih otrok.

3.5. Gostota celotnega števila prebivalstva in gostota osnovnih šol v manj razvitih občinah in regijah Slovenije

Gostota prebivalstva in gostota učencev osnovnih šol sta v medsebojni korelaciji zvezi. Čeprav podatkov o površinah krajevnih skupnosti nismo mogli dobiti in smo zato v primerih, ko je del občine pripada manj razvitemu območju v računu upoštevali velikost celotne občine, in so zaradi tega gostote tudi nižje, nam podatki vendarle kažejo med obema parametroma korelacijsko zvezo. Praviloma gostoti le - 13 učencev osnovnih šol/km² odgovarja visoka gostota celotnega prebivalstva 85 - 105 ljudi/km², ki jo imajo manj razvita območja v severovzhodni Sloveniji.

Na območju Kozjanskega v občini Šentjur in Šmarje sta gostoti prebivalstva 70 oziroma 76 prebivalcev na km², odgovarjajoči gostoti osnovnošolcev na km² pa 9 in 10. Na Dolenjskem v občini Trebnje je gostota prebivalstva 55, gostota učencev 9, v Črnomlju pa je gostota celotnega prebivalstva nizka - le 35 ljudi/km² in le 4 učence osnovnih šol na km². Najnižjo gostoto od vseh manj razvitih občin beleži Tolmin - 23 ljudi na km² in samo 2 učenca na km², kar je tako nizko kot na primer v manj razvitem predelu Slovenjebistriške občine, kjer je v treh krajevnih skupnostih ob gostoti preb. 14 ljudi na km² tudi gostota osnovnošolcev le 2. Razmerje med obema gostotama shematično prikazuje naslednji grafikon: v prilogi

Če iste podatke sumiramo po regijah pripadajočim manj razvitim območjem v Sloveniji, ugotovimo, da ima pomurska regija obe gostoti najvišji - gostota prebivalstva je 92, gostota učencev osnovnih šol pa 10/km², kajti celotno območje razen dela Gornje Radgone je uvrščeno v manj razvito. Na drugem mestu po gostoti prebivalstva 44 ljudi/km² in osnovnošolcev 6 na km² je dolenjska regija s trebansko in črnomaljsko ob-

čino, ki se tudi v celoti uvrščata v manj razvito območje. Na tretjem in četrtem mestu sta Savinjska in podravska regija z manj razvitim območjem z gostoto prebivalstva 38 oziroma 37 ljudi/km² in gostoto⁵ učencev osnovnih šol na km².

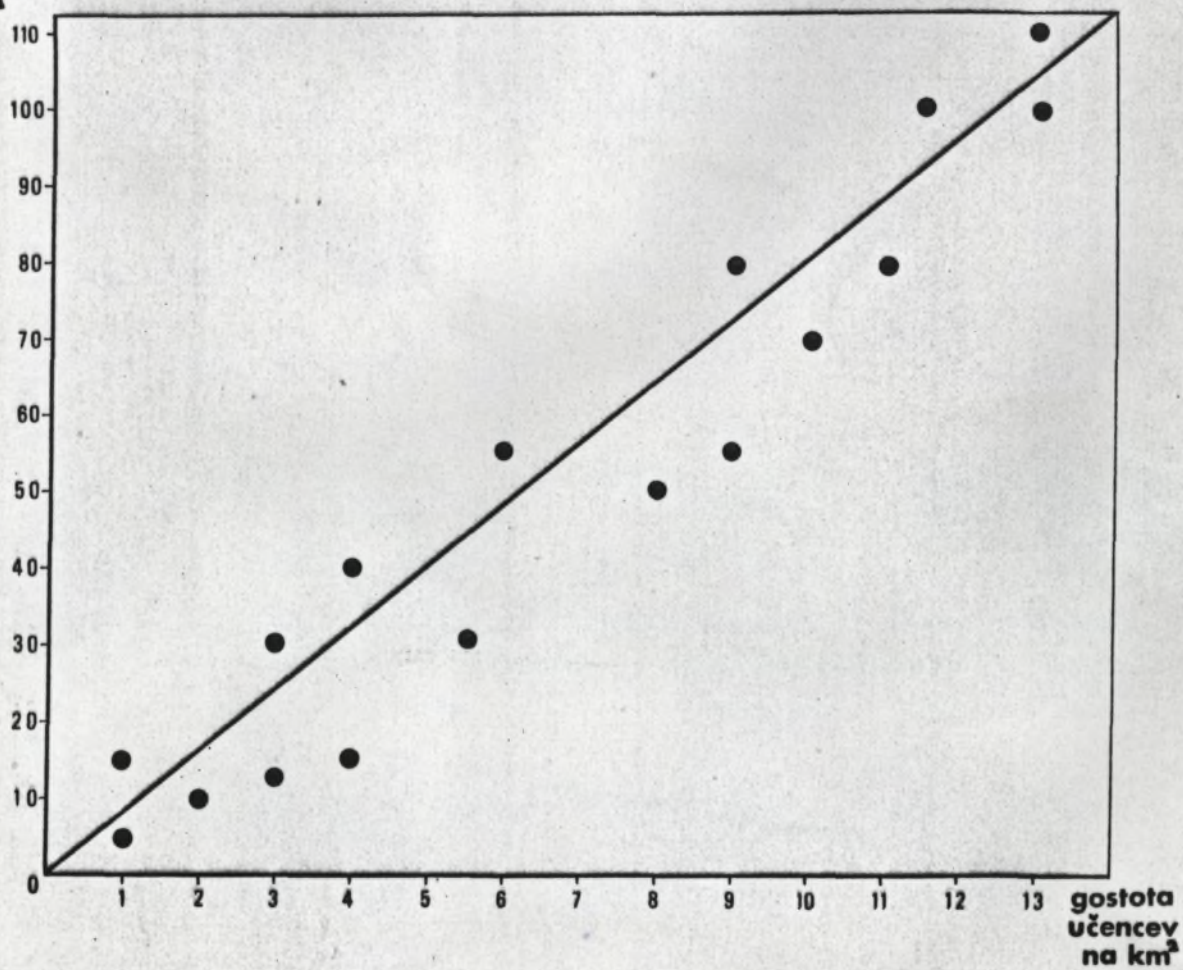
Ostale regije, ki imajo samo majhen del ozemlja v kategoriji manj razvitih območij imajo temu primerno tudi nizke gostote prebivalstva in osnovnošilcev. Spodnjeposavska regija le 13 oziroma 2, kraška 2, Brkini 10 in 1, osrednjeslovenska pa ima v manj razvito območje štete le krajevne skupnosti ob republiški meji ob Kolpi in v Kočevskem Rogu.

Poprečen podatek za občine, ki se v celoti ali delno uvrščajo med manj razvite je gostota prebivalstva 34 ljudi na km² in 4 osnovnošolce na km². Popreček za republiko Slovenijo je 85 prebivalcev na km² in 11 učencev na km².

Od vseh manj razvitih občin le Lenart, Ormož in Ljutomer presegajo poprečno gostoto osnovnošolcev na km² z gostoto 12 oziroma 13 učencev/km². Samo občini Lendava in Murska Sobota imata višjo gostoto prebivalstva, toda po številu učencev na km² dosegata republiško poprečje oziroma se mu približujeta. V vseh ostalih manj razvitih območjih so gostote prebivalstva in učencev nižje in kažejo na problem raztresene poselitve v reliefno razgibanih območjih, kjer je prav zaradi teh dejstev obstojala in še obstoja dilema lokacij osnovne šole - ali šole locirati v centralne kraje ob prometnih poteh in nuditi bolj kvaliteten pouk učencem, ali pa z nepopolnimi osnovnimi šolami približati osnovno šolo otrokom, ljudem in s tem zagotoviti možnost primerne razvoja tudi manj razvitim območjem.

**GOSTOTA PREBIVALSTVA LETA 1971 IN GOSTOTA UČENCEV OSNOVNIH
ŠOL V ŠOLSLEM LETU 1975/76 V MANJ RAZVITIH OBČINAH S R S**

gostota preb
na km²

3.6. Lokacija osnovnih šol in mreža osnovnih šol in ključni problemi in ugotovitve

Lokacija katerekoli dejavnosti-gospodarske in negospodarske, sekundarne, terciarne ali kvartarne dejavnosti je odvisna od spleta dejavnikov, ki na to vplivajo, pogojujejo in v končni fazi odločajo o tem. Pri tem je potrebno še posebej osvetliti uslužnostne oziroma storitvene, oskrbne dejavnosti, ki so prebivalstvu potrebne vsak dan, nekajkrat tedensko, tedensko, mesečno ali še redkeje. Nedvomno je lokacija dejavnosti, ki jih prebivalstvo potrebuje vsak dan, takšna odnosno naj je takšna, da je prebivalstvu dosegljiva vsak dan, in da s potjo do le-te in vračanjem domov ni porušen normalen dnevni ritem življenja.

Šola - osnovna šola pa še zlasti - je dejavnost, ki mora biti dnevno dosegljiva vsakemu osnovnošolskemu otroku, pa najsi je to v mestu, v primestju, na podeželju, na ravnini, v gričevnatem in hribovitem svetu, če je prebivalstvo naseljeno strajeno v večjih naseljih, v vaseh, ali v obliki raztresenih naselij in samotnih kmetij.

Dejavnike, ki vplivajo na lokacijo osnovnih šol je razvrstiti v več kategorij:

- 1) fizičnogeografska svojstva reliefa v obravnavanem območju
- 2) prometna povezanost in dostopnost večkrat vezana na reliefno izoblikovanost
- 3) prostorska razporeditev prebivalstva
- 4) omrežje naselij in stopnja centralnosti naselij
- 5) trend gibanja števila celotnega prebivalstva in prebivalstva mlajšega od 15 let
- 6) gospodarska razvitost območja
- 7) organizacija prevoza otrok do osnovnih šol - nepopolnih in popolnih
- 8) kvaliteta življenja in opremljenost prostora z objekti prostorske in socialne "infrastrukture"

- 9) usmeritev gospodarstva in njegove kadrovske potrebe
- 10) politika razvoja na področju družbenih dejavnosti in njihove usmeritve v celoti in v posameznih območjih Slovenije
- 11) kvaliteta pouka oziroma vzgojnoizobraževalnega procesa
- 12) oblikovanje in organizacija usmerjenega izobraževanja, ki je korenito poseglo na področje osnovnošolskega izobraževanja.

V soodvisnosti od trehda demografskega razvoja, od spremembe strukture prebivalstva in njegove mobilnosti na eni in sodobnimi izhodišči osnovnošolskega vzgojnoizobraževalnega procesa in modernizacije pouka z novimi tehničnimi pripomočki - učili na drugi strani, se pojavlja dilema:

a) organizacija pouka v velikih osnovnih šolah z visokim številom učencev v demografsko najvitalnejših območjih s sedežem v centralnih naseljih višjega reda. Zaradi dobre opremljenosti šole (z učili, prostori, ...) in ustrezne kadrovske sestave učnega osebja je možna organizacija sodobnega vzgojnoizobraževalnega procesa. Šolski okoliši takšnih šol so bili veliki in z organiziranim prevozom šolskih otrok bi morala biti omogočena dnevna dostopnost do šole;

b) sistem večjega števila osnovnih šol, s tem, da je v centralnem naselju višjega reda popolna osnovna šola, v manjših centralnih naseljih pa nepopolne osnovne šole, ki so 4 ali 5 razrednice, višje razrede osnovnih šol pa obiskujejo učenci na centralni osnovni šoli v vodilnem naselju območja. Nepopolne osnovne šole so v tem primeru (dosedanje izkušnje) slabše opremljene, tudi sestava učiteljskega kadra je neprimerna ali pa učiteljev v takšna območja ni možno dobiti, šolski okoliši so manjši in dostopnost do šole je možna peš, le v redkih primerih s prevozom. V višje razrede osnovne šole v vodilno naselje je možen dostop z organiziranim prevozom.

Kot primer zgornje dileme navajamo primer odnosnošolske mreže v manj razviti občini Šmarje pri Jelšah.

V šolskem letu 1975/76 je v občini delovalo 23 šol s 4055 učencev v 164 oddelkih. Za primerjavo navajamo šolsko leto 1963/64, ko je v šmarski občini delovalo 25 osnovnih šol s 4613 učenci v 164 oddelkih. V letih 1963/64 in 1975/76 se je število učencev šol zmanjšalo za 13,2 %, število osnovnih šol pa se je zmanjšalo od 25 na 23. Od skupnega števila osnovnošolcev - to je 4055, se je v šole s šolskimi avtobusi (šolsko leto 1975/76 vozilo 1450 učencev, to je 35,76 %. Tako visok delež učencev-vozačev v osnovno šolo je odraz še vedno razpršene poselitve po kozjanskih hribih, stalnega upadanja števila prebivalstva v perifernih območjih, zaradi česar je prišlo tudi do ukinitve šol, prešolanja otrok in spremembe organiziranosti šol iz nepopolnih v popolne osemletne šole, ki so v vodilnih naseljih občine - v Šmarju, Rogatcu, Rogaški Slatini, Podčetrtku, Kozjem in v Bistrici ob Sotli. Od 2502 otrok, ki se šolajo na šestih centralnih šolah, jih je več kot polovica ali natančneje 57,9 % vozačev. Na podružničnih šolah so je saldo 38 % vseh učencev v šolskem letu 1975/76.

V pogledu lokacije osnovnih šol je interesantna tudi občina Laško, iz katere so le tri krajevne skupnosti (Vrh, Breze, Jurklošter) uvrščena v manj razvita slovenska območja. Organizacija osnovnošolske mreže je takšna, da imajo v občini 3 centralne osnovne šole v treh vodilnih naseljih občine v Laškem, Rimskih Toplicah in v Radečah. Na njih je vezanih 11 podružničnih šol, na katerih se je v letu 1975/76 le 21% vseh učencev. Tako visoko število podružničnih šol (na eno šolo odpade poprečno 43 učencev, najmanjša v Jagnjenici pa je imela le 15 učencev, obe največji Vrh in Breze pa 172 oziroma 152 učencev) je v organizacijskem in kakovostnem (kvaliteta učnega kadra in opremljenost z učnimi pripomočki) pogledu vprašljiva in je odraz demografskega razvoja v teh območjih, ki je povzročilo, da je število obveznošolskih otrok močno upadlo. Območja občine Laško, ki so izven oz-

kega razvojnega območja ob Savinji in Šavi, kjer so glavna občinska naselja, so zaradi značaja površja razčlenjenega Zasavskega hribovja, ki proti zahodu na na območju manj razvitih laških krajevnih skupnosti prehaja v Kozjansko, so takšna, ki ob razpršeni poselitvi v manjših vaseh, zaselkih razpršenih po kribih, med seboj slabo dostopni in prav tako slabše dostopni do občinskih središč in zaradi tega za mladega človeka manj interesantni, da bi ostal doma, gospodaril na kmetiji in dnevno odhajal na delo v industrijo, ki je v zinskem delu leta ob obilici snega težko dostopna. Ker delež tistega dela prebivalstva v reproduktivni dobi upada, se s tem v zvezi zmanjšuje število otrok.

Zaradi depopulacije perifernih območij v obeh občinah v Šmarju pri Jelšah in v Laškem, zaradi deagrarizacije in obenem ostarevanja prebivalstva, ki ostaja doma na kmetijah, zaradi odhajanja reproduktivnega dela prebivalstva v mesta bližje zaposlitvi izven agrara, se iz starih tradicionalnih vaških središč selijo tudi nekatere centralne dejavnosti, ki so tem območjem dajale življenjski utrip, odhaja zaradi nižanja števila otrok tudi osnovna šola - najprej popolna, potem 4-razredna in ponekod ostaja le še šola s kombiniranim poukom, v veliko primerih pa se šola ukinja. Otroci iz teh območjih morajo v osnovno šolo, v višje razrede osnovne šole v mesto, za dnevno pot v šolo in nazaj porabijo dosti časa.

Izhajajoč iz temeljne predpostavke, da sta socialno-ekonomska rast le sredstvo za doseg človekovega zadovoljstva in samo-uresničevanja v prostoru, kjer živi, je potrebno posebno pozornost posvetiti tistim družbenim dejavnostim, katerih vloga in razvoj vplivata na obseg in kvaliteto človekovega znanja, zdravja, kultiviranosti, socialne varnosti, dobrega počutja in omogočata človeku ustvarjalnejše delo in celovitejše zadovoljevanje njegovih specifično človekovih motivov živeti življenje v "kulturnem prostoru", torej takšnem, ki daje

ljudem enake možnosti za dosego njihovih ciljev.

Vzgoja in izobraževanje sta na eni strani odsev stopnje razvitosti družbeno-ekonomskih odnosov na določenem območju in sredini, po drugi strani pa vzvratno vplivata na ta razvoj in moreta predstavljati pomemben pospeševalni ali zaviralni dejavnik. Dobra izobrazbena struktura, visoko strokovni kadri so danes takšen kapital, kot je bilo nekoč naravno bogastvo ali industrijski kapital.

B) SREDNJE ŠOLSTVO V CELJSKI REGIJI IN SMERI NJEGOVEGA RAZVOJA

Da bi povsem na kratko označili celjsko regijo in izpostavili problematiko srednjega šolstva v občinah znotraj regije skozi število učencev srednjih šol, se poslužujemo podatkov iz popisa prebivalstva leta 1971.

Tabela: Število in deleži prebivalstva in srednješolcev s stalnim bivališčem v občinah celjske regije leta 1971

	štev. preb. 1971	delež preb. v regiji	srednješolci s stalnim bivališčem v občinah štev.	% 1971	štev. srednje na 100 preb.
Skupno število	2209,36	100,0	7360	100,0	3,3
občina Celje	57994	26,3	2263	30,7	3,9
občina Laško	18466	8,4	532	7,2	2,9
občina Mozirje	15332	6,9	485	6,6	3,1
občina Slovenske Konjice	19106	8,6	652	8,9	3,4
občina Šentjur	16945	7,7	448	6,1	2,6
obč.Šmarje	30608	13,8	783	10,6	2,5
obč.Velenje	29024	13,1	1095	14,9	3,8
obč.Žalec	33464	15,2	1102	15,0	3,3

Od 220 936 prebivalcev regije leta 1971, se je iz celjske regije šolalo v srednjih šolah 3,3 srednješolcev na 100 prebivalcev. Po občinah znotraj regije se to število giblje od 3,9 v občini Celje do 2,5 v občini Šmarje.

V celjski občini je leta 1971 živel 26,3 % prebivalstva celjske regije in 30,7 % srednješolcev regije. To pomeni, da

ima celjska regija v primerjavi z deležem vsega prebivalstva večji delež srednješolcev, podobno je tudi v občini Velenje, kjer živi 13,1 % regijskega prebivalstva in 14,9 % srednješolcev, deleža sta si skoraj enaka v občini Slovenske Konjice v korist večjega deleža srednješolcev in v Žalcu, kjer je delež srednješolcev za 1 % manjši kot delež prebivalstva v regiji. Najneugodnejše je bilo stanje v občini Šmarje, ki je imelo 13,8 % prebivalstva v regiji in samo 10,6 % srednješolcev regije.

Še večje razlike pri srednjem šolstvu se kažejo v analizi srednjih šol na celjskem območju.

1. Pregled srednjih šol v regiji in njihova usmeritev

Celjska srednješolska regija, ki obsega občine Celje, Laško, Mozirje, Slovenjske Konjice, Šentjur, Šmarje, Velenje in Žalec, je v letu 1976 imela 232 837 prebivalcev ali 12,8% vsega slovenskega prebivalstva, imela je 7884 učencev, ki so se šolali na srednjih šolah, imajo sedež v regiji. To pomeni, da se je na celjskih srednjih šolah 10,6 % srednješolcev SR Slovenije. Če pogledamo strukturo srednješolcev v celjski regiji, vidimo, da je gimnazijo obiskovalo 1656 dijakov, v vsej Sloveniji se je šolalo 1976. leta 18 787 gimnazijcev. Podatek kaže, da se v gimnazijah v Celju in Velenju šola 8,8 % gimnazijcev v SRS. Ostali deleži participacije celjske srednješolske regije kažejo, da je celjska regija v svojih šolah izobraževala 15,3 % (visok delež) učencev srednjih vzgojiteljskih šol v SRS, 9,9 % dijakov srednjih tehniških šol in 12,3 % učencev poklicnih šol v SR Sloveniji.

Dejstva kažejo na večjo usmeritev regije v poklicne srednje šole in vzgojiteljsko šolo, kjer bo v Celju deloval višje-šolski pedagoški center.

Največ srednjih šol je koncentriranih v Celju - že tradicionalnem srednješolskem središču in Velenju, ki srednješolsko središče postaja v zadnjih desetih letih, posamične poklicne oziroma oddelki pa so še v občinah Šmarje, Šentjur in najnovejše v Slovenskih Konjicah.

Družbeni produkt na prebivalca izražen v ameriških dolarjih v letu 1975 v veliki meri kaže na razvitost posameznih občin v celjski regiji.

Učenci srednjih šol, ki imajo sedež v celjski regiji v šolskem letu 1975/76, število prebivalstva leta 1976 in družbeni produkt na prebivalca leta 1975 (am.dolarji na prebivalca)

Občina	Štev.preb. 1976	Število učencev srednjih šol l. 1975/76					DP na preb. v(\$) 1975
		skupaj	gimn.	vzgoj.	sred. tehn.	poklic- ne	
Celje	63 313	6 107	1392	340	1911	2464	3767
Laško	18 613	-	-	-	-	-	1827
Mozirje	15 355	-	-	-	-	-	1749
Slov.Konji- ce	19 699	26	-	-	-	26	2054
Šentjur	17 760	125	-	-	-	125	1043
Šmarje	30 835	74	-	-	-	74	1133
Velenje	32 852	1552	264	-	612	676	4070
Žalec	34 410	-	-	-	-	-	2292
Skupaj- regija	232 837	7884	1656	340	2523	3365	2592
SR Slo- venija	1.819 280	73891	18787	2220	25484	27400	2756
Delež regije	13,8 %	10,6	8,8	15,3	9,9	12,3	94,05

Iz zgornje tabele vidimo, da je bil leta 1975 v celjski regiji

proprečni družbeni produkt na prebivalca 2592 \$, torej nižji za 5,5% kot pa je bil družbeni produkt na prebivalca leta 1975 v Sloveniji, kjer je znašal 2756 \$. Znotraj regije je bil najvišji družbeni produkt na prebivalca v občini Velenje 4070 \$, nato v celjski občini 3767 \$, vse ostale občine pa so pod regijskim in republiškim poprečjem - Žalec 2292 \$ na prebivalca, Slovenske Konjice 2054, Laško 1827, Mozirje 1749, obe manj razviti občini pa najmanj in sicer Šmarje 1133 in Šentjur 1043 \$ na prebivalca leta 1975.

V tabeli, ki sledi smo pregled višje in stopnje srednjih šol ter števila oddelkov in učencev po občinah in v regijah v šolskem letu 1975/76. Število šol za mladino je naslednje:

- a) 14 štiriletnih srednjih šol s 4487 učenci v 156 oddelkih
- b) 14 poklicnih šol s 3729 učenci v 142 oddelkih
- c) 2 šoli za specializirane delavce s 307 učenci v 12 oddelkih.

Z začetkom šolskega leta 1976/77 je v okviru Tehniškega šolskega centra Celje začela z delom še srednja kemijska šola z 32 učenci v 1 oddelku.

Od skupnega števila 31 šol jih je kar 19 v občini Celje, v občini Velenje jih je 10, v občini Šentjur 1 (poklicna kmetijska in v občini Šmarje 1 (poklicna steklarska). Občine Mozirje, Laško, Slovenske Konjice in Žalec so brez lastne srednje šole. Le v Slovenskih Konjicah je začel z delom v šolskem letu 1976/77 dislocirani oddelk poklicne kovinarske šole Rudarskega šolskega centra Velenje, kar je glede na ustvarjene materialne pogoje lahko dober zametek bodočega centra usmerjenega izobraževanja.

Od 6679 učencev srednjih šol, ki imajo svoj sedež v občini Celje, jih 54,35 % hodi na štiriletne srednje šole, 44,75 % pa poklicne šole in 0,9 % na šole za specialne delavce (šola za

SREDNJE ŠOLE, ODDELKI IN UČENCI PO OBČINAH IN V REGIJI V ŠOLSLEM LETU 1975/76

ŠOLA	OBČINA		Celje		Laško		Mozir.		Sl. Konjice		Šentjur		Šmarje		Velenje		Žalec		Skup.reg.	
	odd.	uč.	odd.	uč.	odd.	uč.	odd.	uč.	odd.	uč.	odd.	uč.	odd.	uč.	odd.	uč.	odd.	uč.	odd.	uč.
Gimnazija	31	924	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	264	-	-	40	1.206
Gimn.pedag.smeri	19	574	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	574
Teh.str. šola	11	308	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	154	-	-	17	462
Tehn.el.š.j.tok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	165	-	-	8	165
Teh.el.š.š.tok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	206	-	-	8	206
Teh.rud.šola	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	68	-	-	4	68
Ekonomška šola	26	812	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26	812
Upr.administr.šola	5	151	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	151
Zdravstvena šola	7	224	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	224
Vzgojiteljska šola	8	216	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	216
Teh. vrtn.šola	1	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	32
Tehn.gradb.šola	13	371	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	371

Skupaj 4-letne srednje šole	121	3.630	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	857	-	-	156	4.487

Pokl.gost.šola	16	463	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	463
Pokl.vrtnar.šola	6	131	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	131
Pokl.kmet.šola	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	140	-	-	-	-	-	-	-	6	140
Poklic. avtom.šola	13	388	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	388
Poklic.kov.šola	28	727	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	200	-	-	36	927
Pokl. obl. šola	11	240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	240

Šola	Občina Celje		Laško		Mozirje		Sl.Konj.		Šentjur		Šmarje		Velenje		Žalec		Supaj	
	odd.	uč.	odd.	uč.	odd.	uč.	odd.	ič.	odd.	uč.	odd.	uč.	odd.	uč.	odd.	uč.	odd.	uč.
Poklic.friz.šola	4	96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	96
Poklic.šola za prod.	34	943	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34	943
Poklic.stekl. šola	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	74	-	-	-	-	3	74
Pokl.el.š.j.tok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	140	-	-	6	140
Pokl.el.š.š.tok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	98	-	-	4	98
Pokl.š. za teh.ris.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	89	-	-	3	89
Skupaj poklic.šole	112	2.988	-	-	-	-	-	-	6	140	3	74	21	527	-	-	142	3.729
Šola za kov. in metl. delavce	2	61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	61
Rudarska šola	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	246	-	-	10	246
Skupaj šola za spec. delavce	2	61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	246	-	-	12	307
Skupaj vse šole	235	6.679	-	-	-	-	-	-	6	140	3	74	66	1.630	-	-	310	8.523

kovinske in metalurške delavce). V Velenjski občini se šola 52,58 % srednješolcev na štiriletnih srednjih šolah, 32,33 % na poklicnih srednjih šolah (manj kot v Celju) in 15,08 % na šolah za specialne delavce (rudarska šola). Obe poklicni šoli v Šentjurju in v Rogaški Slatini šolata 214 učencev.

Po podatkih Zavoda SRS za statistiko je dobivale leta 1976 štipendije 4293 srednješolcev s stalnim prebivališčem v občinah celjske regije, kar daje delež 16,4 % vseh štipendistov v Sloveniji.

Tabela: Štipendisti po občinah stalnega prebivališča po vrstah srednjih šol leta 1976 v celjski regiji

občina	skupaj		štipendisti srednjih šol		
	št.	%	poklicne tehniške in druge strok	in dru-	gimnazija
Celje	1276	29,7	225	949	102
Laško	311	7,2	59	187	65
Mozirje	368	8,6	132	179	57
Slov.Konjice	394	9,2	40	266	88
Šentjur	292	6,8	133	142	17
Šmarje	586	13,6	163	294	129
Velenje	531	12,4	48	420	63
Žalec	535	12,5	52	387	96
Celjska regija	4293	100 %	852	2824	617
SRS	26217		5807	15309	5101
delež regije % 16,4			14,7	18,4	12,1

Najvišji delež izkazujejo občine celjske regije pri štipendiranju učencev štiriletnih srednjih šol. Iz podatkov ni mo-

goče zbrati koliko od teh štipendij je kadrovskih, koliko iz združenih sredstev in koliko kombiniranih.

Znotraj regije ugotavljamo, da je največ 29,7 % ští pen- distov iz celjske občine, 13,6 % iz Šmarske (v tej gre verjetno za velik delež kadrovskih štipendij!), iz občine Žalec 12,5 % in iz Velenja 12,4 %.

2. Rezultati analize izvedene ankete med učenci srednjih šol v celjski regiji

Anketa izvedena med učenci srednjih šol (2.letnik) v šolskem letu 1975/76 v Celju, Štorah, Velenju in Rogaški Slatini, nismo je pa izvedli v poklicni kmetijski šoli v Šentjurju. Naš namen je bil ugotoviti kakšna je prostorska razporeditev učencev, ki srednje šole obiskujejo, v katera šolska središča hodijo v šolo, kakor tudi njihovo socialno poreklo (v 1. delu raziskovalne naloge). Podatke smo tudi prikazali na karti z naslovom Anketirani dijaki 2. letnikov srednjih šol iz Celja, Velenja, Štor in Rogaške Slatine po krajevnih skupnostih, kjer imajo stalno bivališče.

Analiza ankete je pokazala, da je največ učencev iz krajevnih skupnosti mesta Celje - 252, iz Velenje - 140, v vseh ostalih krajevnih skupnostih pa je bilo anketiranih manj kot po 50 učencev. V velikostni grupi 21 - 50 učencev zajetih v anketi so Štore - 48, Rogaška Slatina - 47, Žalec - 33, Slovenske Konjice 29, Petrovče 27, Radeče 26, Šmartno ob K Paki 25, Rimske Toplice, Mozirje in Šmarje pri Jelšah in Laško 24. Vse ostale krajevne skupnosti so imele manj kot 20 učencev zajetih v anketi.

V celjskih srednjih šolah se je šolalo povzeto po anketi 40 učencev iz ostalega dela Slovenije, ki ni prikazan na karti, 44 iz Bosne in Hercegovine, 29 iz Srbije, 38 iz sosednje Hrvatske (vsi zlasti rudarski in metalurško-kovinarski šoli).

Kot je razvidno iz karte pokrivajo srednje šole v celjski regiji večje območje, kot pa ga obsega celjska regija (8 občin). Vplivno območje celjskih srednješolskih središč sega na območje Zasavja (zlasti srednja medicinska šola), pa na območje spodnjega Posavja v občine Sevnica in Krško s specialnimi srednjimi in poklicnimi šolami. Po zaslugi steklarske šole iz Rogaške Slatine in kovinarsko metalurškega centra iz Štor sega vpliv regije na območje Hrvatskega Zagorja, velenjske srednje šole pa s svojim vplivom segajo na območje Koroške in severne Dravske doline.

Znotraj regije se vplivna območja posameznih srednješolskih centrov dopolnjujejo in prekrivajo. Najobsežnejše je območje Celja kot srednješolskega središča, saj je le s heterogeno sestavo srednjih šol pokriva v celoti Spodnje Savinjsko dolino, območje konjiške občine Kozjanskega, Zasavja in Posavja, kjer se prepleta s sosednjo novomeško in ožje zasavsko srednješolsko regijo in zaradi specifične srednje šole (medicinska srednja šola) posega na območje regij samih. Prav tako sega vpliv celjskih srednjih šol v Zgornjo Savinjsko dolino in v Šaleško dolino, kjer se dopolnjuje oziroma prekriva z gravitacijskim območjem Velenja kot drugega srednješolskega središča v celjski regiji. Velenje sega na območje Koroške, od koder prihajajo učenci zlasti v srednje tehniške in poklicne šole. Znotraj regije so še tri naselja s srednjimi šolami. Najprej Štore s kovinarsko-metalurškim centrom in imajo svoje vplivno območje v občinah Mozirje, Žalec, Celje, Laško in Šmarje. Steklarska poklicna šola v Rogaški Slatini pokriva del območja občine Šmarje, od koder je možen dnevni dostop

do bodočega delovnega mesta v Steklarni v Rogaški Slatini, in območje Hrvatskega Zagorja in s širi vpliv Celjske srednješolske regije preko republiških meja (tudi ŠKIM Štore). Poleg omenjenih šol zajetih v anketi, deluje v Šentjurju poklicna kmetijska šola, ki ima v glavnem gravitacijsko območje na Kozjanskem.

Šolska centra v Velenju in v Štorah izobražujeta tudi visoko število mladine iz drugih republik kot delavce potrebne gospodarstvu celjske regije ali pa zaradi specialnih šol za potrebe rudarstva v drugih republikah.

3. Absolventi srednjih šol v regiji v primerjavi s podatki o poprečnih letnih kadrovskih potrebah

V letu 1976 je Skupnost za zaposlovanje SR Slovenije izvršila po vseh organizacijah združenega dela (OZD) popis: "Zahtevana in dejanska poklicna struktura zaposlenih decembra 1975 ter plan potreb do leta 1980 po poklicih in stopnji izobrazbe po področjih in sektorjih dejavnosti od leta 1976 do 1980".

Iz tega popisa smo vzeli podatke o potrebah po novih delavcih do leta 1980 po poklicih in stopnjah izobrazbe, ki smo jih sumirali in jih prikazali kot skupne potrebe po novih delavcih po občinah in v regiji do leta 1980 in obenem tudi poprečne letne potrebe.

Iz podatkov je mogoče, sicer ne povsem zanesljivo, sklepati na razvojne trende gospodarstva, pa tudi na dolgoročnejsše kadrovske potrebe, zakaj potrebe do leta 1980 nam na področju izobraževanja ne povedo mnogo. Poleg tega pa so to podatki, ki izhajajo iz organizacij združenega dela, kar daje orientacije po dejanskih potrebah v gospodarstvu in negospodarstvu, po posameznih panogah in dejavnostih.

Analiza podatkov kaže, da se kar 34 % potreb nanaša na poklice ozkega profila specializirana (poklicna šola, kovinarsko-metalurška, rudarska), pri čemer se giblje procent po posameznih občinah od 26 % v Celju (najmanj v regiji) 31 % v Slovenskih Konjicah, v Žalcu 32 %, 33 % v Laškem in Šmarjah, sledi občina Velenje z 37 % izraženih potreb po ozkem profilu kadra (rudarska), najvišje deleže pa imata občini Mozirje 47 % in Šentjur 42 % potreb po kadrih ozkega profila.

Za poklice širokega profila (splošne poklicne šole) so bile v anketi leta 1976 izkazane naslednje potrebe: v regiji 34 % širokega profila kadrov, po občinah pa najmanj v Laškem - 27 %,

v Šentjurju 29 % (velik delež ozkega profila), slede Celje in Mozirje 31 %, nato Slovenske Konjice 33 %, Žalec 37 %, največ potreb po širokem profilu pa je izkazanih v občini Velenje 41 % in v Šmarški občini 42 %.

Če sumiramo, ugotovimo, da je anketa izvedena po organizacijah združenega dela izkazala visoke potrebe po kvalificiranih kadrih, takšnih, ki imajo opravljeno poklicno šolo. V regiji je ta zahteva 68 %, po posameznih občinah znotraj regije pa je potreba po kadrih s poklicno šolo najmanjša in sicer 60 % v občini Celje (kjer gre ta v korist poklicov širokega profila) in v občini Laško, v Slovenskih Konjicah 64 %, v Žalcu 69 %, v vseh ostalih občinah pa več kot 70 % - v Šentjerneju 71 %, v Šmarju 75 % in v Mozirju in Velenju največ 78 %.

To pomeni, da predvidevamo reprodukcijo "zelo slabe" kvalifikacijske strukture, saj predvidevamo v regiji le 32 % profilov s srednjo, višjo in visoko izobrazbo, od tega pa profila diplomirani inženir (visoka šola) samo 5 %.

Organizacije združenega dela v celjski regiji so v anketi izrazile zahtevo po poklicih profila tehnik - tisti s končano štiriletno srednjo šolo v deležu 18 %, po posameznih občinah pa so zahteve v obratnem sorazmerju zahtevam občin po poklicih s srednjo šolo. Preseneča nas analiza ankete zlasti v Slovenskih Konjicah, kjer je izkazana potreba po kadrih s srednjo šolo visoka in znaša 25 % vseh potrebnih kadrov v občini v obdobju 1976-80, v absolutnih številkah to pomeni v petih letih 384 delavcev, v prvem letu pa 77. Na naslednjem mestu je občina Celje s potrebnimi 1985 delavci s končano štiriletno srednjo šolo za obdobje 1976-80, relativno pa to pomeni 23 %. Poprečno potrebneje celjska občina (oziroma naselja Celje, Štore, Ljubečna v glavnem kot tradicionalna industrijska "središča") letno 397 delavcev s srednjo šolo. Od ostalih občin v regiji ima samo še občina Laško z 20 % izkazanih potreb po kadrih s srednjo šolo, vse ostale občine pa

pa bistveno manj; Žalec in Šentjur 16 %, Šmarje in Velenje 13 % in najmanj Mozirje 12 %.

Približno podobna je situacija pri deležih izkazanih potreb po delavcih z višjo in visoko izobrazbo in sicer tako, da je za poklice profila inženir izkazana potreba 9 % v regiji (skupno je to 2200 poklicev v višjo šolo bv obdobju 1976-80, in 440 letno), od tega pa se po občinah delež giblje od 13 % v Laškem, in 11 % v Celju, do 6 % v Veljenju in 5 % v Mozirju. Pri profilu diplomirani inženir z visoko šolo v so celjski regiji v obdobju 1976-80 izkazane potrebe v višini 5 % vseh potreb po kadrih, absolutno pa to pomeni 1221 kadrov z visoko izobrazbo v 5 letih ali letno 246. V občinah je izkazana potreba po kadrih z visoko šolo kot sledi: v Laškem 7 %, v Celju in Žalcu 6 %, v Mozirju in Šentjurju 5 %, v Slovenskih Konjicah 4 % in najmanj v občinah Šmarje in Velenje po 3 %.

Iz analize izhajajo naslednje ugotovitve:

- a) kadrovska struktura, ki jo po analizah ankete izvedene po organizacijah združenega dela v letu 1976 (Zavod SR Slovenije za zaposlovanje) ni v skladu z razvojnimi trendi izobraževanja in kadrovanja v svetu in pri nas, kar kaže na to, da v združenem delu "očitno" še nismo spoznali vloge znanosti in znanja kot dveh temeljnih dejavnikov v nadaljnjem družbeno-ekonomskem in prostorskem razvoju,
- b) možno je, da so organizacije združenega dela premalo analizirale področje kadrovanja in svojih razvojnih načrtih in da se se v glavnem naslonile na obstoječo strukturo zaposlenih,
- c) če pa gornje predpostavke ne upoštevamo, iz analize ugotovimo, da v celjski regiji kot celoti prevladuje z 68 % potreba po kadrih s poklicno šolo, sledijo z 18 % kadri s končano štiriletno srednjo šolo in le 9 % z višjo in 5 % z

visoko šolo. Struktura potreb je v primerjavi s potrebno prestrukturacijo gospodarstva v smislu terciarizacije slaba.

d) znotraj regije se kažejo velike razlike tako kot na področju obstoječega šolstva tudi na področju kadrovanja.

Ugotovitve so kot sledi:

- Občina sorazmerno v okviru regije gledano najugodnejšo strukturo potreb po kadrih v obdobju 1976-80 je celjska občina, ki v celoti za obdobje 1976/80 izkazuje potrebe po 8379 delavcev, poprečno letno pa 1696. Struktura potrebnih poklicev v občini Celje je 60 % poklicev s poklicno šolo, 23 % poklicev profila tehnik, 11 % poklicev z višjo in 6 % profilov poklicev z visoko izobrazbo. Toliko heterogena izobrazbena struktura zaposlenih v občini v obdobju 1976-80 s seboj prinaša kvalitativni dvig v celotni demografski strukturi in opremljenosti prostora s potrebnimi dejavnostmi, zlasti družbenimi

- na drugem mestu po zastavljenih kadrovskih potrebah v regiji je občina Laško, kjer gre tako dobra struktura kadrov na račun dosedanje slabe kadrovske zasedbe v občini. Usmeritev je pozitivna in bo še bo realizirana, pripomogla k razvoju občine kot celote, posebno pa bo potrebno znotraj občine ustrezno razmestiti delovna mesta in usmeritev štipendijsko politiko, ki bo usmerjala zastavljene potrebe,

- v Slovenskih Konjicah kot mejni občini so zastavljene potrebe po kadrih v letu 1976-80 pozitivno (večji deleži poklicev s srednjo, višjo in visoko izobrazbo), to možnost daje deloma novo ustanovljeni dislocirani oddelek VEKŠ Velenje, ki bo lahko dajal osnove za bodoči center usmerjenega izobraževanja, poleg tega je občina na meji med celjsko in mariborsko regijo in ima kot tako možnost obiskovanja šol v Celju in Mariboru (neugodna je relativna oddaljenost). Deleži 25 %

potreb kadrov s štiriletno srednjo šolo in 7 % z višjo šolo govorijo v prid izboljšanja kadrovske strukture,

- tudi občina Žalec ima visoko zastavljene potrebe po kadrih, kar bo vplivalo na prestrukturacijo gospodarstva. Čeprav je občina med Celjem in Velenjem kot šolskima centroma, načrtuje izgradnjo svojega specifično usmerjenega centra usmerjenega izobraževanja,

- občini Šmarje in Šentjur, ki imata status nerazvitih občin, imata približno enako izkazane potrebe po kadrih s to razliko, da Šmarje načrtuje večji delež - 42 % kadrov ozkega profila in kadrov s srednjo in višjo šolo. Vse to kaže na potrebo razvijanja in odpiranja novih delovnih mest v občinah in manjšo migracijo v večje zaposlitvene centre - zlasti Celje, ki bo morale na račun tega delovno silo iskati drugje, verjetno izven občine,

- na posebnem mestu po kadrovskih potrebah v obdobju 1976-80 je občina Mezirje, z visokim deležem 78 % kadrov s poklicno šolo, 12 % s srednjo, in po 5 % z višjo in visoko šolo,

- relativno gledano nas presenečajo zastavljene potrebe po kadrih v Velenjski občini. 78 % potreb po kadrih je za tiste s poklicno šolo od tega 32 % za poklic ozkega profila (rudarstvo). Verjetno je ravno usmeritev Velenja v obe ključni panogi - rudarstvo v okviru rudarsko energetskega kombinata na eni in močno razvita industrija gospodinjске opreme (Gorenje) pripomogla k takšni strukturi potreb. V obdobju 1976-80 načrtujejo v Velenju 6724 novih delovnih mest in se pri tem na drugem mestu v regiji za Celjem. Čeprav ima Velenje svoje poklicno in štiriletno srednjo šolstvo, pa tudi oddelke višjih šol, so potrebe po teh kadrih majhne in znašajo v procentih takole: poklici s srednjo šolo 13 %, višje 6 % in visoko samo 3 %.

Slika se bistveno spremeni, če primerjamo številke o kadrovskih potrebah s predvidenim številom osnovnošolskih absolventov v naslednjih letih. V tem primeru se nam pokaže, da bo v letih 1976-80 kar 7056 podatek Zavoda za zaposlovanje Celje

ljudi premalo, da bi lahko pokrili potrebe po novih delavcih. V tem primanjkljaju prednjačita občini Celje in Velenje, medtem se v občinah Mozirje, Slovenske Konjice, Šentjur in Šmarje kaže višek potencialnih delavcev. Ta višek je še večji, če primerjamo potencialno število novih delavcev (osnovnošolski absolventi) s potrebami po delavcih ozkega profila v rudarstvu in kovinarsko-metalurški industriji in gradbeništvu (že danes je tu velik problem delavcev iz drugih republik in s tem povezanih socialnih problemov). V celotni regiji se kaže višek 1168 delavcev, pri čemer pa še vedno občini Celje (1634 podatek Zavoda za zaposlovanje Celje) in Velenje (1579 podatek Zavoda za zaposlovanje Celje) izkazujeta primanjkljaj. Ker pa so pri popisu 1976 iz ankete izpadli porabniki kadrov iz privatnega sektorja (kmetje in drugi proizvajalci) in če bi te tudi upoštevali, bi v celotni regiji verjetno z lastnim potencialom ne pokrivali vseh potreb po strokovno usposobljenih delavcih kaj šele celotnih potreb.

4. Usmerjeno izobraževanje v celjski regiji

Statistična analiza Zavoda za šolstvo Celje o učenem uspehu v osnovni šoli v občinah celjske regije ob koncu šolskega leta 1975/76, smo lahko povzeli števila otrok, ki so v letu 1976 uspešno končali šolanje, medtem ko je za naslednje leto upoštevano število učencev, ki se napredujevali v osmi razred in tako naprej. Če želimo vsaj 90 % vse populacije zagotoviti šolanje po končani osnovni šoli, je potrebno imeti vsako leto poprečno na razpolago okrog 3500 šolskih sedežev v šolah usmerjenega izobraževanja, če pri tem ne upoštevamo mladine iz drugih regij in republik, ki bo verjetno še naprej obiskovala šole v celjski regiji zaradi kadrovskih potreb (v letu 1975/76 je bilo takšnih učencev srednjih šol 16 % v regiji). Ker pa se bo del mladine iz celjske regije vključeval tudi v srednje šole izven regije, bo zgornje število šolskih sedežev po vsej verjetnosti zadoščalo.

Današnje srednje šole v regiji razpolagajo vsako leto s cca 2000 šolskimi sedeži (statistična ocena iz kapacitet). Ob nespreme-

njenih pogojih to pomeni le možnost vključevanja okrog 57 % osnovnošolskih absolventov. Če bi želeli vključiti 90 % generacije v srednje šole, bi za eno generacijo potrebovali še nadaljnjih 1100 sedežev, za 3 pa cca 3500. To pa pomeni po današnjih normativih 6 popolnoma novih šol s povprečno 600 sedeži in lokacije teh v različnih delih regije glede na fazo izgrajevanja.

Podatki iz tabele v poglavju 2.3. kažejo, da so izobraževalne kapacitete in potrebe pri poklicih širokega profila (delavci osebnih storitev, trgovski poklici) predimenzionirani, v nekaterih deficitarnih poklicih pa se kaže primanjkljaj.

Gledano v celoti so šolske kapacitete premajhne tako v triletnih kakor v štiriletnih srednjih šolah (letno 226), posebej pa še pri višjih in visokih šolah.

Dosedanja analiza kadrovskih potreb, populacijskih zmognosti celjske regije, analize srednjega šolstva in glede na kadrovske potrebe v celotni regiji, bi poleg 1. faze morali razvijati še smeri v rangu današnjih višjih in visokih šol - za profil inženirja in diplomiranega inženirja. Profil inženirja oziroma ustrezne šole usmerjenega izobraževanja bi bilo glede na potrebe za naslednje stroke - rudarstvo, elektro in gradbena stroka, zdravstveni in socialni delavci, pedagogi in organizatorji; profil diplomiranega inženirja pa za kovinsko in strojna stroka, za pravo in finančno ekonomiko v obdobju 1976-80.

Možen model oblikovanja mreže centrov usmerjenega izobraževanja v celjski regiji bi bil naslednji kot je prikazan v tabeli:

Lokacija centrov in dislociranih enot usmerjenega izobraževanja v celjski regiji

Področje smern	Lokacija centra	Stop- nja	Dislocirane enote	Stopnja
Kmetijstvo	Žalec	PŠ, SŠ	Šentjur	PŠ
Rudarstvo	Velenje	PŠ, SŠ, Viš.š		
Metalurgija	Celje	PŠ, SŠ		
Kemija	Celje	PŠ, SŠ		
Kovinarstvo	Celje	PŠ, SŠ, Viš.š, VŠ	Žalec	PŠ
Strojništvo	Velenje	PŠ, SŠ, Viš.š	Slov. Konjice	PŠ
Elektro	Velenje	PŠ, SŠ, Viš.š	Celje	PŠ, SŠ
Gradbeništvo	Celje	PŠ, SŠ, Viš.š	Velenje	PŠ, SŠ
Steklarstvo	Šmarje	PŠ, SŠ	Šmarje	PŠ
Lesna stroka	izven		Kozirje	PŠ, SŠ
Grafika	Celje	PŠ		
Tekst. dej.	Celje	PŠ, SŠ	Žalec	PŠ
Prehrana	Celje	PŠ		
Transport	Celje	PŠ, SŠ		
Trgovina	Celje	PŠ, SŠ	Velenje	PŠ, SŠ
Gostinstvo	Celje	PŠ, SŠ		
Ekonomija				
Finance				
admin.	Celje	PŠ, SŠ, Viš.š, VŠ	Velenje	PŠ, SŠ
Zdravstvo in socialna dej.	Celje	PŠ, SŠ, Viš.š, VŠ		
Prosveta	Celje	SŠ, Viš.š.	Velenje	SŠ, Viš.š
Pravo	Celje	SŠ, Viš.š, VŠ		
Org. dela	Celje	Viš.š		

Legenda: PŠ - stopnja današnje poklicne šole
 SŠ - " " srednje šole
 Viš.š - stopnja današnje višje šole
 VŠ 2 stopnja današnje visoke šole

Tez za razvoj usmerjenega izobraževanja v Sloveniji in v celjski regiji bi bilo potrebno usmerjeno izobraževanje v regiji in v občinah razvijati v 2 fazah in v več smereh:

a) Glede na število predvidenih osnovnašolskih absolventov bi morali 1. fazo usmerjenega izobraževanja razviti v naslednjih občinah:

občina	90 % poprečnega predv. števila absolventov osn. šol letno	število učencev v 1. fazi
Celje	780	1560
Slovenske Konjice	307	614
Šmarje	440	880
Velenje	495	990
Žalec	460	920

Vse te občine izpolnjujejo pogoj, da bi imele v I. fazi vsaj 600 ali več učencev, kakor to predvideva gradivo o preobrazbi srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje. Tega ne izpolnjujejo občine Laško, Mozirje in Šentjur in bi se te morale v 1. fazo usmerjenega izobraževanja vključiti v zgoraj omenjene občine.

Podatki o kadrovskih potrebah kažejo, da so te občine nimajo številčno gledano večjih potreb po razvoju usmerjenega izobraževanja, ker se bodo glede na bližino srednješolskih središč vključevale v sosednje občine, edino morda občina Šentjur, kjer že obstaja poklicna šola za kmetovalce in bi morda kazalo razmišljati v tej smeri, da bi v tej občini osnovali kmetijski šolski center za širše potrebe.

V regiji bi torej oblikovali (Svet območja celjske regije) 20 centrov usmerjenega izobraževanja z 11 dislociranimi enotami. Centri usmerjenega izobraževanja bi bili v naslednjih občinah: Celje (15 različnih smeri), Velenje (3 smeri), Žalec

(1- kmetijstvo), Šmarje (1- steklarstvo). Dislocirani oddelki usmerjenega izobraževanja bi bili širše razpredeni in kot taki boljše dostopni mladini iz različnih območij regije in sicer Velenje (4 smeri), Žalec (2 smeri), Celje, Šentjur, Šmarje, Slovenske Konjice in Mozirje po eno smer izobraževanja. Posamezne smeri je možno združevati v en sam center, vendar smatramo, da je ravno širše razpredeno omrežje usmerjenega izobraževanja tisti dejavnik, ki omogoča boljši dostop do šol, poleg tega pa so posamezni centri oziroma dislocirane enote v odvisnosti od te usmeritve razvoja gospodarstva (n.pr. Mozirje - lesne stroke, Žalec - kmetijstvo)itd.

Nekatere smeri izobraževanja v gornji tabeli so morda vprašljive in so stvar regijskega vklajevanja in dogovarjanja.

5. Usmerjeno izobraževanje kot faktor regionalnega razvoja

Dosedanji razvoj izobraževanja v širšem smislu in šolstva v ožjem smislu na nivoju triletno in štiriletne srednje šole v celjski regiji je izraz predvsem štirih dejavnikov

- trenutnih kadrovskih potreb
- deloma potreb gospodarstva (metanska, steklarska, rudarska,...)
- interesa mladine oziroma njihovih staršev po nadaljnem izobraževanju
- bližine šole.

Zaradi tega je prihajalo do predimenzionirane kapacitete kadrov na nekaterih področjih, celotna regija pa je z razvojem srednjega šolstva v celoti zaostajala.

Predvidena preobrazba vsega izobraževanja po osnovni šoli v tako imenovano usmerjeno izobraževanje pa terja razširitev izobraževanja po občinah celjske regije, lokacijsko vzeto pa v več občinah oziroma krajih kot dosedanje srednje šolstvo.

Koncept razvoja usmerjenega izobraževanja temelji na naslednjih izhodiščih:

- na dolgoročnih kadrovskih potrebah združenega dela v občinah celjske regije in regiji kot celoti
- na bodočem razvoju prebivalstva, zlasti pa tistega dela populacije, ki se naj izobražuje
- na družbenem in prostorskem razvoju regije kot celote
- na analizi obstoječega stanja izobraževanja
- na osnovi koncepta razvoja usmerjenega izobraževanja.

Razvoj usmerjenega izobraževanja je povezan z mnogimi preobrazbami v družbenih dejavnostih in v gospodarstvu v smislu povezovanja izobraževanja v širše celovite skupnosti. Kadrovske potrebe v regiji zahtevajo 90 % vključevanje mladine v usmerjeno izobraževanje, posamezne občine pa bodo bodisi ta delež presegle, bodisi ostale pod njim. To je v veliki meri stvar razvoja posameznih občin, drži pa dejstvo, da lahko odstopanje od tega deleža pomeni relativno zaostajanje.

Glede na geografsko, gospodarsko in tudi družbeno-politično povezanost občin v regiji je z vidika racionalnosti nesmotrne, da bi vsaka občina razvijala vse smeri in stopnje usmerjenega izobraževanja. Samo posamezne smeri, za katere se v regiji pokažejo velike potrebe, je organizirati v več občinah, zlasti pa je pomembna navezanost smeri usmerjenega izobraževanja na specifične gospodarske usmeritve posameznih občin.

Prisotnost šole v kraju spodbuja željo po nadaljnem izobraževanju in tudi odstotek resničnega vpisa, hkrati pa urejenost take šole pomembno vpliva na poklicne odločitve kandidatov za vpis in ustrezne usmeritve gospodarstva. V tem smislu lahko vzpodbujamo z dislociranimi enotami usmerjenega izobraževanja hitrejši razvoj posameznih pasivnih manj razvitih območij v regiji in s tem spreminjamo strukturo

gospodarske dejavnosti na teh območjih.

Usmerjeno izobraževanje je izobraževanje po končani osnovni šoli. 1. faza usmerjenega izobraževanja bo delno usmerjena 2 letna (današnja) srednja šola, ki ja bo sledila usmeritev v 3. oziroma 4. letniku. Usmerjeno izobraževanje se mora razvijati policentrično, tam kjer je mladina, kjer je interes združenega dela ter ekonomski in prostorski potencial.

B) ZDRAVSTVO

1. Opremljenost naselij z zdravstvenimi službami

Zdravstvena služba je ena od družbenih služb, kjer je za lokacijo in organizacijsko shemo poleg reliefne izoblikovanosti, gostote in števila prebivalstva odločujoč institucionalni faktor. Zdravstvo kot dejavnost ima značaj individualne in družbene potrebnosti; na eni strani skrbi za ohranitev zdravja in delovne sposobnosti zdravih ljudi (preventivna zdravstvena služba) in na drugi strani za čim hitrejšo ozdravitev in okrevanje obolelih (kurativna zdravstvena služba)

Iz vidika opremljenosti prostora s tako imenovano "socialno infrastrukturo", katere sestavni del je tudi zdravstvo, je pomembno, katere vrste organizacijskih enot zdravstvene službe se koncentrirajo v posameznih centralnih krajih različnih stopenj.

Glede na opremljenost centralnih naselij in njim pripadajočih območij z različnimi stopnjami organizacijskih oblik zdravstvene službe in pogostosti delovanja posameznih vrst zdravstvene dejavnosti, razvrščamo naselja v naslednje stopnje:

a) 1. stopnja predstavlja tista naselja odnosno njihova pripadajoča območja, ki so vključena v babiško in patronažno službo in ki imajo ambulanto splošne prakse, ali pa posvetovalnico za žene odnosno predšolske otroke, ki obratujejo enkrat ali dvakrat v tednu. Zdravnik se v takšne ambulante vozi iz organizacijsko višje organizirane zdravstvene službe. V takšnem slučaju imajo prebivalci slabše možnosti pri zdravstveni oskrbi, prav tako v urgentnih primerih tra-

ja dalj časa, da pride zdravnik na dom. To se običajno območja, ki so oddaljena od večjih urbaniziranih območjih, z njimi so slabo prometno in komunikacijsko (telefon) zaradi razgibanega površja, ^{slabo} odnosno slabše povezana. Babiška in patro-nažna služba se opravlja na terenu samem (porodnice, skrb za ostarele). V teh naseljih je običajno tudi osnovna šola, največkrat nepopolna, pa eventuelno trgovina, gostilna, in sedež krajevnega urada in krajevne skupnosti.

b) 2. stopnja: predstavlja opremljenost z ambulanto splošne prakse, ki obratuje po 4 krat do 5 krat na teden, zdravniki se še vedno vozijo od drugod, pripadajoče gravitacijsko območje (zdravstveni okoliš) je dnevno boljše prometno dostopno, zdravstvena oskrba prebivalstva je možna vsak dan. Naselja, v katerih imajo sedež ambulante splošne prakse so sedeži popolnih osnovnih šol, sedež krajevnega urada in krajevne skupnosti, boljše opremljene trgovine (lahko je tudi specializirana - kmetijska), v naselju je gostilna in včasih tudi določena vrsta obrti.

c) 3. stopnja: ambulantam splošne prakse se pridružijo še posvetovalnice za otroke, kjer zdravnik oziroma ustrezen zdravstveni kader ordinira vsak dan ali pa tja občasno prihaja, večinoma pa se temu priključuje še zobozdravstvena ambulanta. Naselja, ki so tako opremljena v določenem območju predstavljajo centre višjega ranga, ki so tako opremljene zaradi oskrbe prebivalstva ali pa tudi, ker so ta naselja posebnega pomena (turistični, zdraviliški kraj)

d) 4. stopnja: vsem zgoraj naštetim oblikam se pridružuje še posvetovalnica za žene in za predšolske otroke, splošna in zobozdravstvena ambulanta delujeta vsak dan.

e) 5. stopnja: v "vodilnih" naseljih določenih območij, kjer so že sedeži zdravstvenih domov, kjer se zdravstvene službe poleg osnovnih že specializirajo, splošnim ambulantam se pri-

ključijo še ambulante za šolske in predšolske otroke, prav tako je tudi na področju zobozdravstva. Posvetovalnicam za predšolske otroke in žene se pridružijo še dispanzerji, ponekod tudi še nekateri drugi dispanzerji (antituberkulozni). Deluje tudi laboratorij, lekarna in tudi nekatere specialistične ambulante. Naselja so že večja gospodarska središča, sedeži občin in kot taka opremljena s centralnimi dejavnostmi ustreznega ranga.

2. Zdravstvene regije v Sloveniji in razlike med njimi glede na zdravstveno oskrbo prebivalstva

Med vsemi devetimi slovenskimi zdravstvenimi regijami s sedeži v Celju, Gorici, Kopru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Novem mestu in Ravnah obstojijo določene razlike, ko je to bilo ugotovljeno v prvem delu raziskovalne naloge. Vzroke za razlike v opremljenosti zdravstvenih regij z različnimi vrstami zdravstvenih služb je iskati v organiziranosti zdravstva, ki temelji na sistemu centralnih krajev v Sloveniji, kot rezultatu dosedanjega regionalno-ekonomskega razvoja posameznih območij Slovenije.

Kot dokaz gornji trditvi navajamo nekatere podatke iz leta 1973 (da je to primerljivo s 1. delom naloge) v naslednji tabeli:

Zdravstveni delavci v primerjavi s številom celotnega
prebivalstva v zdravstvenih regijah Slovenije leta 1973

območje	število prebiv. 1973	število zdravnikov	število zdrav- nikov specialistov	štev. zobo- zdravnikov	U	
					štev. far- macevtov	štev. sred. med. sester
SR Slovenija	1.766.125	2516	1.140	556	493	4068
Celje	268.963	286	124	55	38	526
Nova Gorica	94.997	95	36	24	16	193
Koper	117.743	138	59	23	22	290
Kranj	158.893	187	70	59	33	428
Ljubljana	497.666	1117	575	265	205	1586
Maribor	312.948	361	181	75	64	528
Murska Sobota	130.012	96	28	19	21	247
Novo mesto	118.282	165	45	28	80	199
Ravne	66621	71	28	8	14	71

Število prebivalcev na 1 zdravstvenega delavca v zdravstvenih regijah
leta 1973

regija	štev. preb. na 1 zdravnika	štev. preb. na 1 specialista	štev. preb. na 1 zobozdravnika	štev. preb. na 1 farmacevta	štev. preb. na 1 medic. sestro
Slovenija	702	1541	3176	3882	434
Celje	940	2169	4890	7077	511
Nova Gorica	999	2638	3958	5937	492
Koper	853	1995	5119	5351	406
Kranj	849	2269	2693	4814	371
Ljubljana	445	865	1877	2427	313
Maribor	866	1728	4172	4889	592
Murska Sobota	1354	4643	6842	6191	526
Novo mesto	716	2628	4224	1478	594
Ravne	938	2379	8387	4758	938

V Sloveniji je leta 1973 poprečno odpadlo na 1 zdravnika splošne prakse 702 prebivalcev, na zdravnika specialista 1541 prebivalcev, 1 zobozdravnik v Sloveniji je v svoji oskrbi imel poprečno 3176 ljudi, na farmacevta je odpadlo 3882 prebivalcev in na medicinsko sestro s srednjo izobrazbo 434 prebivalcev. Od poprečnih vrednosti za Slovenijo bistveno v pozitivnem smislu odstopa osrednja Slovenska zdravstvena regija, to je ljubljanska, ki je glede na organizacijsko strukturo zdravstva v Sloveniji opremljene z zdravstvenimi službami, ki so republiškega pomena (na primer Onkološki inštitut). V Ljubljani odpade na enega zdravnika 445 prebivalcev, vse ostale zdravstvene regije pa so nad republiškim poprečjem (celjska 940 prebivalcev, murskosoboška 1354 prebivalcev - 3 krat več kot v ljubljanski regiji).

Čeprav v ljubljanski zdravstveni regiji živi samo 25 % slovenskega prebivalstva, ima ta regija 50 % vseh slovenskih zdravnikov specialistov (575 od 1140 specialistov zdravnikov v Sloveniji), 44 % vseh splošnih zdravnikov, 47 % zobozdravnikov, 41,5 % farmacevtov in 39 % srednjih medicinskih sester. Ostale regije v Sloveniji imajo v primerjavi z ljubljansko regijo manjše število posameznih vrst zdravstvenih delavcev.

Če pogledamo podatek o številu ljudi na 1 zdravnika splošne prakse, ugotovimo, da ima najugodnejšo situacijo ljubljanska zdravstvena regija s 445 ljudi na zdravnika, sledijo pa novomeška 716, kranjska 849, koperska 853, mariborska 866, nato ravenska 938, celjska 940, novogoriška 999 in murskosoboška najneugodnejša 1354 prebivalcev na 1 zdravnika.

Drugi podatek, ki nam daje realno sliko o stopnji zdravstvene oskrbe, je število prebivalcev na medicinsko sestro s

srednjo izobrazbo. Prednjači zopet osrednja ljubljanska regija s 313 prebivalci na medicinsko sestro, sledijo pa kranjska 371, koprška 406, novogoriška 492, nato celjska 511, potem pa še murskosoboška, mariborska, novomeška in zadnja ravenska, kjer na medicinsko sestro pride 938 prebivalcev, kar je dvakrat več kot je poprečje za Slovenijo ali trikrat več kot v ljubljanski regiji.

3. Murskosoboška zdravstvena regija

Zdravstvena regija Murska Sobota pokriva območje vzhodne Slovenije, ki se geografsko zvršča v pomursko regijo obsegajoč območja štirih občin Gornja Radgona, Ljutomer, Murska Sobota in Lendava. Pokriva območje Radgonskih goric in Ljutomerskih goric v okviru Slovenskih goric, območje ravnine ob Muri, območje Goriškega in Lendavskih goric.

Regija pokriva 6,6 % slovenskega površja, na njej pa živi 7,4 % prebivalstva Slovenije. Poprečna gostota prebivalstva znaša 97 ljudi na km². Za ravninsko območje je značilna tipična strnjena poselitev v velikih vaseh, v gričevnatem svetu pa se strnjena dolinska poselitev dopolnjuje z razpršeno poselitvijo po prisojnih straneh hribov.

Iz vidika omrežja centralnih naselij opravlja Murska Sobota širše regionalne funkcije (srednje šolstvo, bolnica, zaposlitveno središče), medtem ko so Lendava, Ljutomer in Gornja Radgona občinska središča.

V vseh občinskih središčih so zdravstveni domovi s splošnimi, zobozdravstvenimi ambulantami, posvetovalnicami in dispanzerji za žene in predšolske otroke, patronska in babiško službo, laboratorijem in reševalno postajo.

V občini Gornja Radgona, kjer imajo zdravstveni dom v središču občine, so v naseljih Radenci, Apače in Videm ob

Ščavnici še splošne in zobozdravstvene ambulante, ki so odprte 6 dni v tednu, v Radencih pa deluje poleg zdravilišča kot zdravstvene ustanove posebnega pomena še obratna ambulanta. Vsa tri naselja so naselja, ki se uvrščajo v 3. stopnjo opremljenosti z zdravstvenimi službami. Organizacijsko shemo v občini dopolnjujeta še Negova, kjer je posvetovalnica za predšolske otroke, ki obratuje 1 krat mesečno po 2 uri in babiška služba v Žepovcih.

V Ljutomerski občini poleg zdravstvenega doma in specialistične okulistične ambulante v Ljutomeru, v Krževcih obratujeta 6 dni v tednu splošna in zobozdravstvena ambulanta ter posvetovalnica za predšolske otroke enkrat mesečno 6 ur in tudi babiška služba. V Lukavcih ordinira splošni zdravnik 2 krat tedensko, v Bučkovcih in Razkrižju pa enkrat tedensko.

V občini Lendava je zdravstvena služba razen zdravstvenega doma in okulistične ambulante v Lendavi tudi v Črenšovcih, kjer splošna ambulanta deluje šestkrat na teden po 7 ur, v Dobrovniku ravno tako samo da deluje po 4 ure, v Veliki Polani pa po 3 ure dnevno. V vseh treh naseljih po enkrat na mesec deluje posvetovalnica za predšolske otroke. Čentiba, naselje v Lendavskih goricaх ima svojo babiško službo.

Občina Murska Sobota ima poleg zdravstvenega doma še 4 specialistične ambulante (rentgenološka, neorološka, nevropsihiatrična in ortopedska) v Murski Soboti. V Beltincih in v Martjancih šestkrat na teden ordinirata po 2 ambulanti (3. stopnja opremljenosti z zdravstvenimi službami), v Martjancih poleg tega še zobozdravstvena in šolska zobozdravstvena ambulanta. V Cankovi, Gradu, Petrovcih in Prosenjakovcih delujeta ambulante splošne prakse (enkrat tedensko) in zobozdravstvena ambulanta nekaj dni v tednu. V Križevcih in Moravcih deluje splošna ambulanta 6 dni v tednu, v Rakičanu in Rogaševcih dva

dni v tednu in v Puvoncih en dan v tednu. Posvetovalnica za predšolske otroke deluje 1 krat na mesec po 4 ure v Beltincih, Cankovi, Gradu, Petrovcih, Rogaševcih in Kuzmi. Babiško službo imajo organizirano naselja Bakovci (kjer deluje tudi zobozdravstvena ambulanta), Petrovci, Rogaševci, Kuzma, Mačkovci, Sebeborci in Tišina, torej v območjih, ki jih je zaradi relativno nekoliko slabše dostopnosti "pokriti" so to obliko zdravstvene službe.

Za nazornejši pregled zgoraj opisanih oblik zdravstvenega varstva, smo za naselja ugotavljali pogostost delovanja posameznih oblik zdravstvenih služb in sicer ambulant (splošne, specialistične, splošne zobne, šolske zobne in obratne ambulante - medicina dela) in zdravstvenega varstva (posvetovalnice in dispanzerji za predšolske otroke in žene) po posameznih naseljih,

Tabela: Tedensko število ur ordiniranja ambulant in zdravstvenega varstva v murkosoboški zdravstveni regiji leta 1975

Kraj	Štev. in tedensko	
	ambulante	zdravstveno varstvo
Gornja Radgona	210	118
Apače	50	-
Radenci	126	-
Videm ob Šč.	84	0,5
Negova	-	0,5

Kraj	štev. in tedensko	
	ambulante	zdravstveno varstvo
<u>Lendava</u>	336	79
Črešovci	84	1
Dobrovnik	52	1
Velika Polana	32	1
<u>Ljutomer</u>	336	80
Veržej	-	4
Bučkovci	3	0,5
Križevci	84	-
Lukavci	8	-
Razkrižje	4	-
<u>Murska Sobota</u>	924	313
Bakovci	42	-
Beltinci	168	1
Cankova	49	1
Grad	84	1
Križevci	42	-
Matjanci	84	-
Moravci	30	-
Petrovci	84	1
Prosenjakovci	21	-
Puconci	7	-
Rakičan	6	-
Rogaševci	10	-

Podatki v tabeli kažejo, da je zdravstveno varstvo v Murski Soboti z 924 obratovalnih ambulantnih ur tedensko in 313 urami delovanja posvetovalnic in dispanzerjev v tednu v primerjavi z ostalimi občinskimi središči v pomurski regiji najvišje razviti zdravstveni center z bolnišnico in specialističnimi

ambulantami, katerih gravitacijsko območje pokriva celotno regijo.

V istem rangu opremljenosti z zdravstvenimi službami sta Lendava in Ljutomer, obe zdravstveni središči s 336 tedenskimi urami ordiniranja ambulant in 79 oziroma 80 urami obratovanja zdravstvenega varstva. Gornja Radgona z 210 ambulantnimi in 118 urami obratovanja posvetovalnic in dispanzerjev sestaja z Lendavo in Ljutomerom, v občini je v Radencih drugi občinski zdravstveni center, kjer ambulante ordinirajo tedensko 126 ur. (poleg zdraviliških kapacitet). V murskosoboški občini je drugo zdravstveno središče po rangu v Beltincih s 168 obratovalnimi urami.

V vsej regiji opravljajo naselja kot so Videm ob Ščavnici, Črenšovci, Križevci pri Ljutomeru, Grad, Martjanci in Petrovci zdravstvene funkcije na istem nivoju, ambulante splošne prakse in zobozdravstvene ambulante ordinirajo 6 dni v tednu po 7 ur ali pa ordinirata 2 ambulanti splošne prakse. To so naselja, ki pokrivajo tiste predele občin, kateré se do občinskega zdravstvenega centra bolj oddaljeni in težje dostopni.

V naslednjo nižje organizirano obliko zdravstvene službe se uvrščajo naselja, kjer ordinira ena ambulanta splošne prakse vse dni v tednu, enkrat do dvakrat tedensko pa je odprta tudi zobozdravstvena ambulanta. Količina obratovalnih ur se giblje od 42 do 55 ur. Tako je v Apačah, Dobrovniku in v murskosoboški občini v Bakovcih, Cankovi in Križevcih v Prekmurju.

V naslednjo nižjo kategorijo, kjer splošna ambulanta ordinira nekajkrat v tednu in se zdravniki vozijo iz višje organiziranih enot, obratujejo te več kot 20 ur tedensko. V pomurski regiji je takšne stahje v Veliki Polani, Moravcih (poleg zdravilišča) in v Prosenjakovcih.

V najnižjo 1. stopnjo zdravstvene oskrbe se uvrščajo naselja, kjer splošni zdravnik ordinira enkrat ali dvakrat tedensko po 2 - 3 ure, ali pa območje pokrivajo posvetovalnice za predšolske otroke.

Takšna organizacijska shema zdravstva kot dejavnosti, ki naj bi bila podrejena enskim potrebam in možnostim za oskrbo vsem prebivalcem, ima v murskosoboški zdravstveni regiji velike težave. Te v glavnem izhajajo iz materialnih pogojev, pri čemer mislimo na slabšo opremljenost zdravstvenih prostorov najnižjih organizacijskih oblikⁱⁿ iz kadrovskih težav, kajti zdravniki zaradi slabših delovnih pogojev in kvalitativno slabših življenjskih pogojev, vedno bolj odhajajo v večje zdravstvene centre, v katerih delo vsaj v lokacijskem pogledu ni dislocirano. V zvezi s tem se pojavlja problem ordiniranja zdravnikov, ki slabše obladajo slovenski jezik, kar pri starejšem prebivalstvu predstavlja veliko težavo.

4. Celjska zdravstvena regija

Zdravstvena regija Celje na 2941 km² površine pokrivajo 14,5 % slovenskega ozemlja, na katerem prebiva 15,2 % prebivalcev Slovenije. Poprečna gotota je 91 prebivalcev na 1 km². Celjska zdravstvena regija je organizacijsko do leta 1976 pokrivala območja občin Brežice, Celje, Laško, Mozirje, Sevnico, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje, Velenje in Žalec, ko sta se iz regije organizacijsko odcepili občini Velenje in Mozirje in ustanovili svojo zdravstveno skupnost.

Po podatkih iz leta 1975 sta v regiji bili 2 bolnišnici v Celju in v Brežicah. V regiji^{je} na 1 zdravnika splošne prakse poprečno odpadlo 940 prebivalcev.

V občinah Celje, Sevnica, Slovenske Konjice, Velenje in Žalec, v vseh naseljih, ki imajo organizirano zdravstveno varstvo

Ordinira splošna ambulanta po 6 dni v tednu in je ta večkrat dopolnjena tudi z zobozdravstveno ambulanto. V občinah Brežice, Mozirje, Šentjur in Šmarje, kjer je tako značaj površja, z njim povezan način poselitve in prometa dostopnost do glavnih občinskih zdravstvenih centrov slabša, je organizacijska mreža zdravstva bolj razvejana, večja območja občin, ki imajo razpršeno izredno poselitev, imajo posvetovalnice za predšolske otroke, torej tisto najnujnejšo oskrbo, ki jo je prebivalstvu nekega območja potrebno nuditi.

Tabela: Tedensko število ur delovanja ambulant in posvetovanjec ter dispanzerjev leta 1975
Celje- zdravstvena regija

Kranj	število obratov. ambulante	ur tedensko zdravstveno varstvo	Disp. za med. dela
<u>Brežice</u>	495	41 + bolnica	42
Bizeljsko	84	-	-
Bregana	30	-	10
Cerklje	8	-	-
Dobova	17	-	-
Pišce	13	-	-
<u>Celje</u>	984 + obratne ambulante	645 + bolnica	obratne ambul. osrednja 304 + 896,5 (po podj.)
Dobrna	84	2	-
Štore	168 + obratna ambul.	1,5	134
Vojnik	126	1,5	-
<u>Laško</u>	297	5	3
Jurklošter	4	-	-
Radeče	174	3	-
Rinske Toplice	92	3,5	-

Kraj	Število obratov. ambulante	ur tedensko zdravstveno varstvo	Disp. za med. dela
<u>Mozirje</u>	126	3	-
Gornji Grad	77	7	-
Nazarje	147	42	-
Ljubno	84	12	-
Luče	12	2	
Solčava	48	2	
<u>Sevnica</u>	310	41	42
Krmelj	77	4	-
<u>Slov. Konjice</u>	213	100	35
Loče	84	2	
Vitanje	84	3	
Vitanje Zreče	84	3	
<u>Šentjur</u>	257	75,5	24
Planina	84	11	-
Ponikva	4	-	-
<u>Šmarje</u>	252	11	
Bistrica	84	2,5	
Kozje	98	9	
Podčetrtek	56	4	
Rogaška Slatina	210	9	32
Rogatec	84	4	

Kraj	Število obratov. ambulante	ur tedensko zdravstveno varstvo	Disp. za med. dela
<u>Velenje</u>	927 + spec. 272	122	
Šmartno	84	0,75	
Šoštanj	266	50	
<u>Žalec</u>	298	102	+ 87
Liboje	21	3	-
Polzela	126	3	+ 42
Prebold	126	7	+ 42
Vransko	84	3	-

V regiji Celje sta leta 1975 bili 2 izrazito močni zdravstveni središči - Celje z 984 tedenskimi urami ordiniranja ambulant, 645 urami delovanja posvetovalnic in dispanzerjev, 304 urami ambulant medicine dela in 896,5 urami tedenskega ordiniranja splošnih in zobnih ambulant po večjih celjskih delovnih organizacijah in kot drugo Velenje z 927 urami obratovanja ambulant brez specialističnih in 122 tedenskimi urami v posvetovalnicah in dispanzerjih in delovanja medicine dela in obratnih ambulant po delovnih organizacij. Celje je s svojimi zdravstvenimi službami opravljalo regionalno zdravstveno funkcijo, velenjska občina pa se je pri bolnišničnem zdravljenju vezala na bližnjo bolnišnico v Slovenj Gradcu.

V občinskih središčih celjske regije imajo posebno mesto Brežice, ki pokrivajo spodnjesavsko območje in kot tako središče z bolnico imajo tedensko 495 ur ambulantnih pregledov, in 42 ur tedensko ambulante medicine dela.

Ostala občinska središča si glede obsega zdravstvene oskrbe in varstva sledijo takole: Sevnica 310, Žalec z 298 tedenskimi ambulantnimi urami, Laško 297, Šentjur 257, Šmarje 252, Slovenske Konjice 213, Mozirje 126, v kombinaciji z Nazarjem s 147 ambulantnimi urami tedensko.

Celjska občina ima poleg zdravstvenega centra v Celju še ambulante splošne prakse in zobozdravnika v Štorah (168 tedenskih ur), kjer je obratna ambulanta, v Vojniku 126 ur in na Dobrni s 84 tedenskimi urami (poleg zdravilišča).

Občina Brežice ima poleg občinskega zdravstvenega središča 2 ambulanti, ki delujeta 6 dni v tednu, v Bizeljskem, v Bregani ordinira zdravnik 5 dni v tednu, v Cerkljah, Dobovi in Pišecah le nekajkrat tedensko, Kapele in Velika Dolina pa imata babiško službo.

Laška občina ima zdravstveno varstvo v treh vodilnih naseljih - Laško, Radeče (174 ur) in Rimske Toplice (94) poleg zdravilišča. V Jurkloštru, naselju, ki je od od glavnih občinskih naselij oddaljeno in slabše dostopno, ordinira zdravnik le en dan v tednu po 4 ure.

V občini Sevnica sta 2 zdravstveni središči v Sevnici in v Krmelju, kjer zdravnik ordinira 5 dni v tednu.

V Šentjurski občini je poleg zdravstvenega doma v Šentjurju, zdravnik in zobozdravnik še v Planini - 84 ur, v Ponikvi pa zdravnik samo 1 krat tedensko po 4 ure.

Šmarska občina ima stalnega zdravnika in zobozdravnika v Bistrici - 84 ur obr., Kozjem - 84, Rogatcu - 8 ur (42 ur splošni zdravnik, 42 ur zobozdravnik), v Rogaški Slatini z 210 obratovalnimi urami ambulant (3 splošni zdravniki, 1 zobozdravnik, šolska zobna ambulanta) in 1 krat tedensko posvetovalnica za predšolske otroke. V Podčetrtku ordinira splošni zdravnik 42 ur, zobozdravnik pa 2 dni v tednu. V naseljih Buče, Kristan vrh, Lemberg, Lesično, Polje ob Sotli, Sladka gora, Šentvid, Vinski vrh, Zibika in Virštanj so 1 krat mesečno posvetovalnice za predšolske otroke.

V Slovenskih Konjicah imajo poleg zdravstvenega doma, v glavnih vodilnih naseljih občine Loče, Vitanje in Žreče, pa ordinira po ena splošna ambulanta in zobozdravstvena ambulanta skupno 84 ur tedensko.

Podobno kot v slovenjkonjiški občini je tudi v žalski občini, kjer sta poleg Žalca 2 močnejši zdravstveni središči v obeh vodilnih naseljih Polzela in Prebold s splošno ambulanto in 2 zobozdravnikoma, obe naselji pa imata tudi obratno ambulanto, ki v tednu ordinira 42 ur. V Vranskem deluje splošna ambulanta (42 ur) in zobna ambulanta (42), v Libojah pa 3 krat tedensko splošni zdravnik.

V Zgornji Savinjski dolini je zdravstvena služba poleg v Mozirju in Nazarju, še na Ljubnem (42), Solčavi (splošni zdravnik - 42 ur), v Gornjem Gradu ordinira splošni zdravnik 5 dni v tednu, v Lučah pa 3 dni.

V velenjski občini je poleg zdravstvenega doma v Velenju, še močna zdravstvena postaja v Šoštanju, ter ordinirajo 3 zdravniki splošne prakse in 3 zobozdravniki in splošno razvita služba posvetovalnic in dispanzerjev in sicer 50 ur tedensko. Manjši zdravstveni center je še v Šmartnem ob Paki s splošnim zdravnikom in zobozdravnikom, ki ordinira 6 dni v tednu. V Topolščici je bila poleg specialne bolnice leta 1975 tudi posvetovalnica za predšolske otroke.

Podobno kot v murskosoboški zdravstveni regiji se tudi v celjski regiji odpira vrsta problemov v zvezi z organizacijsko shemo zdravstvenega omrežja. Ta je še zlasti problematična v območjih z razpršeno poselitvijo prebivalstva, katerega dostop do naselij z zdravstveno službo je težak. Ta problematika je prisotna zlasti v občinah Šentjur, Šmarje, del Laškega, torej na območju Kozjanskega, ki je zaradi preteklega ekonomskega in socialnega razvoja zaostajalo v razvoju za ostalimi območji regije.

Poleg problema dostopnosti do zdravstvenih služb - do zdravnika, je v celjski regiji bila prisotna v letu 1975 in 1976 težnja po odcepitvi velenjske in mozirske občine od skupne zdravstvene regeje, kar se je leta 1976 tudi zgodilo. Novo oblikovana velenjsko-mozirska regija je glede navezanosti na bolnišnično oskrbo delno vezana na Celje (mozirska) in na Slovenj Gradec (velenjska). Zaradi tega in zaradi izredno močne krepitve šaleškega območja v vsem povojnem obdobju, najprej na osnovi premoga, potem pa na osnovi specialne industrije in premogovnoenergetske dejavnosti, se v najnovejšem času pojavlja težnja po ustanovitvi nove bolnice za to

območje v Topolščici, kjer že obstoja bolnica za pljučna obolenja.

Takšna težnja je vprašljiva tako iz organizacijskega stališča in iz lokacijskega vidika že obstoječih bolnic v Slovenj Gradcu in Celju.

5. Ugotovitve in povzetek ključnih problemov

Pri obravnavanju zdravstva kot kvartarne dejavnosti, kot centralne dejavnosti v okviru mreže centralnih krajev ih nenazadnje kot dejavnosti posebnega družbenega pomena je pomembna prostorska razmestitev elementov iz sfere zdravstva (organizacijska shema), torej iskanje vzrokov, medsebojnih zvez in odnosov znotraj razmestitve zdravstvenih služb in v sklopu z dejavniki, ki pogojujejo izboljšanje človekovega okolja in kvalitete njegovega življenja.

V razvitosti zdravstvene službe se odraža stopnja gospodarskega ali natančneje povedano družbenega razvoja in tudi obratno. Razvitejša območja morejo vlagati več sredstev za boljšo organizacijo zdravstvene službe in za kvalitetnejše storitve, kar je odvisno od kvalifikacije in specializacije zdravstvenega kadra. Slabše razvita območja, ki razpolagajo z manj sredstvi za za razvijanje te vrste družbenih služb, imajo organizacijo zdravstvene službe na nižji stopnji (prevladujoče splošne ambulante), zdravstveni kader je navadno preobremenjen z dodatnim delom po dislociranih enotah, se zato hitro menja ali pa za nekaj časa izostane, vse to pa povzroča, da je kvaliteta zdravstvenih uslug slabša kot pa v zdravstvenih centrih s stalno kadrovske zasedbo zdravstvenega kadra.

Občina Šmarje, Šentjur in deloma Laško, kjer je naselitev razmeroma razpršena in se zgostitve prebivalstva pojavljajo le v manjših naseljih so prisiljene z gostejšim omrežjem posveto-

valnic za predšolske otroke nuditi vsaj najosnovnejšo oskrbo, murskosoboška občina pa s sistemom ordiniranja ambulant enkrat ali dvakrat tedensko, nuditi vsaj najosnovnejšo oskrbo večjemu številu prebivalstva. Te vrste zdravstvene službe so v centralnih vaseh, ki imajo običajno tudi nepopolno osnovno šolo. V subcentralnih vaseh so ambulante splošne prakse, ki ordinirajo vsak dan. V teh naseljih so tudi popolne osnovne šole, in druge centralne dejavnosti višjega ranga, katerim se pri zdravstvu pridružuje tudi zobna ambulanta.

V območjih oziroma občinah, kjer je ugodnejša dostopnost in prometna oskrbljenost je možna organizacija redkejšega omrežja zdravstvene službe, ki pa je zato višje organizirana - na primer v občinah Velenje, Žalec, Celje, Slovenske Konjice, Lendava.

Zaradi problemov odhajanja zdravstvenih kadrov in slabših delovnih pogojev v dislociranih enotah, je potrebno utrditi in okrepiti osnovno zdravstveno službo, ki bo oskrbovala prebivalstvo in mu dala enako možnost koriščenja zdravstvenih storitev.

V okviru Slovenije je regionalne razlike med posameznimi zdravstvenimi regijami potrebno reševati skupno v okviru socialnega varstva, z načrtno kadrovske politiko pa je zagotoviti ustrezne zdravstvene kadre v posameznih zdravstvenih regijah v Sloveniji.

D) LITERATURA IN VIRI

(poleg literature navedene v 1. delu naloge)

1. Wolfand Jože: Analiza in dolgoročna projekcija šolstva v Celjski regiji. Material za razprave o konceptu dolgoročnega družbeno-ekonomskega razvoja Celjske regije. Zavod za napredek gospodarstva Celje 1973
2. Razvoj usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem, Visoka šola za organizacijo dela Kranj 1976
3. Glogovšek Drago: Preobrazba srednjega šolstva v svetu Vzgoja in izobraževanje, Ljubljana 1976, št. 4. str. 5-6
4. Glogovšek Drago: Pretvarjanje srednjog školstva u usmereno obrazovanje u Sloveniji, Beograd 1976, št. 3
5. Lipužič Boris: Reforma vzgoje in izobraževanja. Nekateri družbeno idejni vidiki preobrazbe vzgojnoizobraževalnega sistema in problemi njihovega uresničevanja. Vzgoja in izobraževanje, Ljubljana 1976, št. 3
6. Lipužič B., Glogovšek D., Kos K., Novah A.: Preobrazba srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje. Vzgoja in izobraževanje Ljubljana 1976. št. 2
7. Potočan Erika: Osnovne šole na začetku šolskega leta 1975-1976 po krajevnih skupnostih. Ljubljana, Zavod SRS za statistiko 1976, Rezultati raziskovanja 30/76
8. Poročilo o delu vzgojno-izobraževalnih organizacij v letu 1974/75, 1975/76, 1976/77, Zavod SR Slovenije za šolstvo organizacijska enota Celje v letih 1975, 1976, 1977
9. Potrebe po kadrih - obdelani podatki Račinskega centra Slovenije, Skupnost za zaposlovanje Celje in Velenje 1977

10. Srednjeročni plani razvoja izobraževanja - predlogi ali osnutki za občine Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje, Velenje in Žalec
11. Mesečni statistični pregled SRS, Zavod SRS za statistiko, Ljubljana 1977, št. 7
12. Letopis Slovenije za leto 1975, Zavod SRS za statistiko Ljubljana 1976
13. Prikazi in študije, Zavod SRS za statistiko, Ljubljana 1977, št. 9.,lo
14. Statistični podatki po občinah SRS, Zavod SRS za statistiko Ljubljana 1977, zvezek XV, XVIII, XXI
15. Podatki Izobraževalne skupnosti Laško in Šmarje
16. Podatki Zavoda SRS za statistiko
17. Podatki regionalni zdravstvenih skupnosti Murska Sobota in Celje

SEZNAM PRILOG:

Tabele:

1. Gibanje števila prebivalstva v obdobju 1961 - 1971, delež prebivalstva starejšega od 60 let, leta 1971 in gibanje števila učencev v šolah posameznih krajevnih skupnosti manj razvitih območij SR Slovenije med šolskimi leti 1961/62 in 1975/76 (v absolutnih številkah in indeksih)

SEZNAM KART

1. Delež prebivalstva starejšega od 60 let v krajevnih skupnostih manj razvitih območjih SR Slovenije leta 1971
2. Gibanje števila prebivalstva med letoma 1961-1971 in gibanje števila učencev v šolah posameznih krajevnih skupnosti manj razvitih območij SR Slovenije med šol. leti 1961/1962 in 1975/76
3. Osnovne šole občin SRS v manj razvitih krajevnih skupnostih v šolskih letih 1953/54, 1966/67 in 1975/76
4. Seznam krajevnih skupnosti po občinah manj razvitih območjih SR Slovenije
5. Anketirani dijaki 2. letnikov srednjih šol iz Celja, Velenja, Štor in Rogaške Slatine po krajevnih skupnostih, v katerih imajo stalno bivališče
- 6,7 a) Mreža osnovnih šol v občini Laško v šol. letu 1966/77 in v občini Šmarje
- 6,7 b) Mreža osnovnih šol v primeru koncentracije osnovnega šolstva v urbanih centrih

MREŽA OSNOVNIH ŠOL V OBČINI ŠMARJE V ŠOL. LETU 1976/77

MREŽA OSNOVNIH ŠOL V PRIMERU KONCENTRACIJE OSNOVNEGA ŠOLSTVA V URBANIH CENTRIH

Inštitut za geografijo univerze v Ljubljani
 Nasilec naloge : Darka Dimitrovič - Uranjek
 Risala : B. Antonič

Tabela 1. Gibanje števila prebivalstva v obdobju 1961 - 1971, delež prebivalstva starejšega od 60 let leta 1971 in gibanje števila učencev v šolah posameznih krajevnih skupnosti manj razvitih območij SR Slovenije med šolskimi leti 1961/62 in 1975/76 (v absolutnih številkah in indeksih)

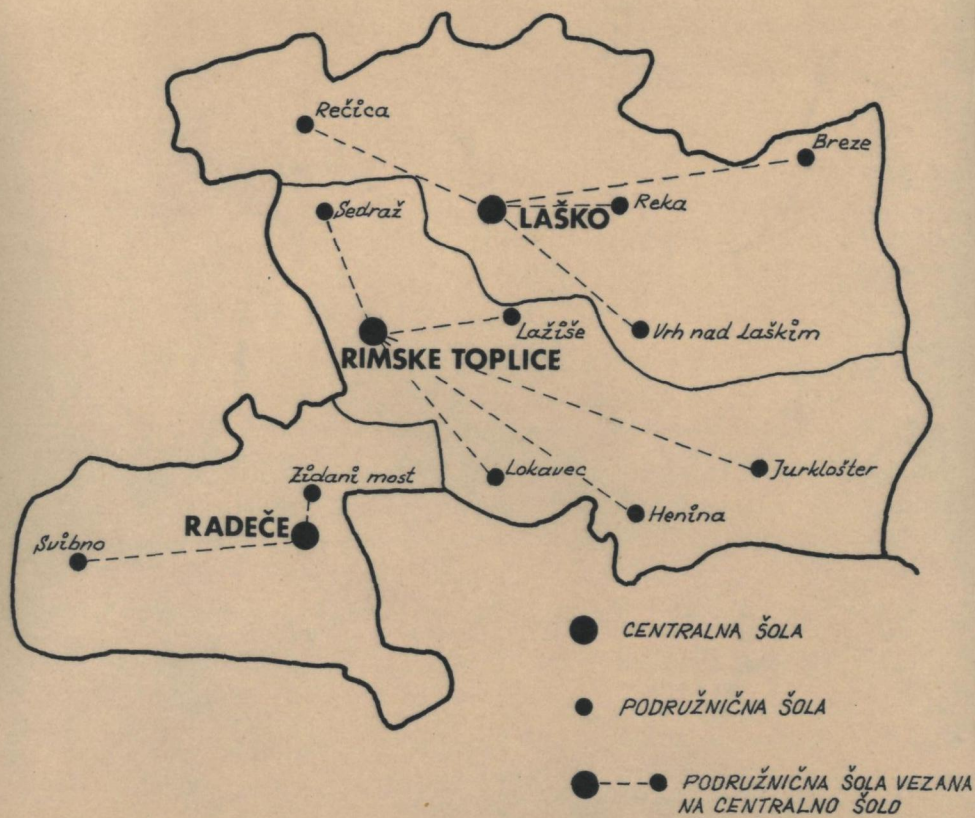
Šifra	O b ě i n a krajevna skupnost	Indeks gibanja štev. preb. 1961-1971	‰ prebivalcev starejših od 60 let v letu 1971	Štev. učencev osn. šol KB		
				abs. štev. 1961/62	abs. štev. 1975/76	indeks
1	2	3	4	5	6	7
	<u>Lendava</u>					
01	Čentiba	90,3	21,0	54	17	31,5
02	Črenšovci	94,2	17,2	535	271	50,7
03	Dobrovnik	92,5	17,5	300	131	43,7
04	Gabrje	86,9	17,6	169	45	26,6
05	Genterovci	91,8	23,1	65	135	207,7
07	Hotiza	92,9	19,8	124	46	37,1
08	Kobilje	89,8	25,1	182	85	46,7
10	Lendava	116,0	11,7	1302	899	69,0
12	Mostje-Banuta	101,3	19,0	66	-	-
13	Odranci	94,9	14,5	409	277	67,7
14	Orešje-Dolina	88,0	22,2	81	11	13,6
15	Polana	97,7	19,6	345	266	77,1
16	Petišovci	102,7	17,2	69	13	18,8
17	Bistrica	90,1	19,0	458	205	44,8
18	Turnišče	107,7	15,8	542	440	81,2
11	Dolga vas	100,0	18,6	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7
o9	Lakoš	100,6	23,0	-	-	-
o6	Gorice pri Lend.	82,2	17,9	-	-	-

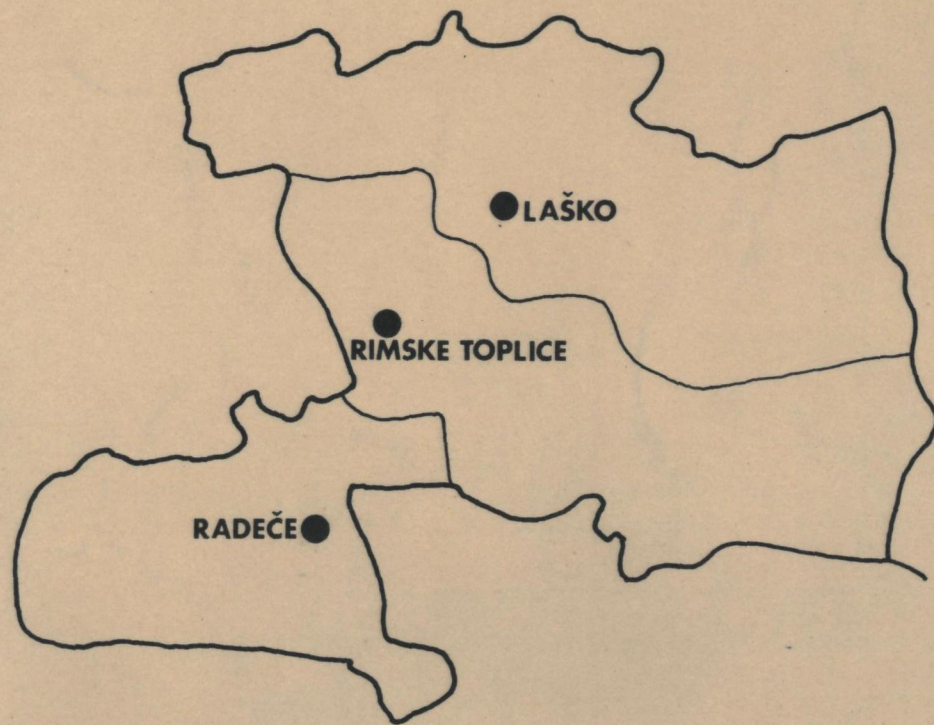
MURSKA SOBOTA

o1	Bahovci	115,7	13,7	355	349	98,3
o2	Beltinci	107,4	13,3	755	777	102,9
o3	Bodonci	96,7	23,5	346	80	23,1
o4	Bogojina	90,0	21,8	472	231	48,9
o5	Bratonci	99,3	14,8	-d	-	-
o6	Brezovci	118,6	23,8	66	68	103,0
o7	Cankova	112,1	17,4	384	376	97,9
o8	Čepinci	85,5	19,2	229	45	19,7
o9	Černelavci	111,2	14,5	74	-	00
10	Dokležovje	110,1	16,2	120	69	57,5
11	Gančani	99,9	19,9	69	26	37,7
12	Gederovci	97,6	20,3	87	51	58,6
13	G. Petrovci	90,0	20,8	531	270	50,8
14	Grad	92,9	19,7	515	384	74,6
15	Hodoš	89,3	22,3	93	17	18,3
16	Ižakovci	102,3	16,2	66	30	45,5
17	Križevci	85,6	26,2	308	53	17,2
18	Krog	107,1	15,4	165	125	75,8
19	Kuzna	94,5	19,4	424	223	52,6
20	Lipa	97,2	18,2	60	-	00
21	Lipovci	102,2	16,9	65	30	46,2
22	Mačkovci	93,0	21,7	436	232	53,2

MREŽA OSNOVNIH ŠOL V OBČINI LAŠKO V ŠOL. LETU 1976/77

MREŽA OSNOVNIH ŠOL V PRIMERU KONCENTRACIJE OSNOVNEGA ŠOLSTVA V URBANIH CENTRIH

Inštitut za geografijo univerze v Ljubljani
 Nosilec naloge: Darko Dimitrovič - Uranjek
 Risala: B. Antonič

1	2	3	4	5	6	7
23	Hartjanci	96,4	21,5	132	-	00
24	Melinci	95,1	17,5	138	69	50,0
25	Murska Sobota	145,1	10,5	1689	1801	106,6
26	Petroša	62,5	17,8	244	120	49,2
27	Frosenjakovci	84,2	26,9	78	32	41,0
28	Fuconci	94,6	20,8	401	303	75,6
29	Rakičan	127,7	19,7	-	-	-
30	Ratkovci	87,8	28,0	40	-	00
31	Rogaševci	97,9	17,4	622	408	65,6
32	Sela-Fokovci	91,5	26,0	236	167	70,8
33	Šalovci	86,7	20,8	249	231	92,8
34	Tošanovci	91,7	22,8	138	39	28,3
35	Tišina	93,8	15,2	596	477	80,0
36	Zenkovci	77,4	21,2	37	-	00

G. Radgona

01	Apače	99,2	13,5	510	318	62,3
03	Ivanjci	90,7	18,8	-	-	-
05	Hegova	95,0	14,8	269	261	97,0
08	Stogovci	92,8	12,8	349	192	55,0
09	Videm	96,7	18,9	561	464	82,7
04	Kapela	100,9	19,1	414	340	88,2
10	Zbigovci-Češnjevci	97,3	16,0	-	-	-
07	Spodnja Ščavnica	107,0	16,5	190	106	55,8

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Ljutomer

e6	Ljutomer	124,9	13,0	885	615	69,5
e4	Cven	102,2	14,9	167	110	65,9
12	Veršej	104,8	16,8	156	225	144,2
e5	Križevci	103,4	18,1	613	450	73,4
e1	Berkovci	101,9	21,8	-	-	-
e2	Bučkovci	90,8	20,6	366	258	70,5
e8	Radoslavci	91,2	20,5	-	-	-
e3	Cesanjevc	101,9	18,0	195	218	111,8
10	Stara cesta	96,1	21,0	91	-	00
11	Stročja vas	103,5	15,0	271	251	92,6
e7	Logaravci	102,3	18,6	83	49	59,0
e9	Maskrišje	99,2	15,4	220	199	90,5
13	Železne dveri	89,3	14,6	-	-	-

Maribor

11	Kamnica	00,0	14,2	472	412	87,3
31	Selnica ob Dravi	105,0	16,2	763	682	90,5

Lenart

e1	Benedikt	99,4	17,3	284	287	101,1
e2	Cerkvenjak	96,5	18,3	421	336	79,8
e4	Jurovski dol	85,2	15,5	340	270	79,4
e5	Lenart	128,1	14,6	499	435	87,2

1	2	3	4	5	6	7
o6	Lokavec	113,0	12,3	153	69	45,1
o8	Zg. Ščavnice	103,2	6,8	375	353	94,1
o7	Voličina	78,4	17,2	329	321	97,6
o3	Gradišče	110,4	18,1	288	312	108,3

Ormož

o1	Ivanjhovci	87,4	17,8	543	184	33,9
o2	Kog	84,3	29,3	247	71	28,7
o3	Miklavž pri Ormožu	88,5	17,4	410	348	84,9
o4	Ormož	102,1	14,9	748	662	88,5
o5	Podgorci	102,8	15,6	237	157	66,2
o6	Središče ob Dravi	97,5	21,2	311	303	97,4
o7	Tomaž	91,7	19,4	401	391	97,5
o8	Velika Nedelja	100,6	17,4	318	399	125,5

Ptuj

o2	Cirkulane	88,4	16,3	574	420	73,2
o3	Desternik	98,1	16,5	433	350	80,8
o4	Dolena	94,0	14,5	-	-	-
o7	Grajena	99,3	14,6	80	140	175,0
o9	Juršinci	92,6	16,9	439	337	76,8
13	Hajšperk	96,3	13,1	537	553	102,9
15	Podlehnik	90,7	15,1	362	406	112,1

1	2	3	4	5	6	7
16	Folenšak	100,3	16,1	253	124	49,0
18	Ptujška gora	91,3	16,5	190	94	49,5
20	Stoperce	124,6	13,9	171	93	54,4
21	Trnovska vas	97,7	14,6	218	114	52,3
22	Videm pri Ptujju	100,7	14,5	517	378	73,1
23	Vitonarci	95,1	16,2	208	111	53,4
24	Zavrč	87,5	17,1	279	137	49,1
11	Leskovec	89,2	15,5	330	307	93,0
25	Žetale	80,4	14,9	327	254	77,7

Slov. Bistrica

03	Laporje	101,4	15,4	249	225	90,3
04	Makole	98,6	17,1	472	349	73,9
10	Studnica	89,7	17,7	107	34	31,8

DRAVOGRAD

02	Dravograd	111,0	12,6	653	764	124,9
----	-----------	-------	------	-----	-----	-------

Radlje ob Dravi

02	Ošbolt	80,7	16,0	214	126	58,9
01	Muta	101,8	13,5	405	358	88,4
04	Radlje	116,1	11,1	639	610	97,2
03	Fodvelka	93,1	20,3	394	337	95,2
06	Renšnik	77,9	16,6	187	148	79,1

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Mogirje

e7	Solčava	87,4	19,9	81	36	44,4
e3	Luče ob S.	99,4	15,5	192	281	146,3

Šentjur

e1	Blagovna	99,7	17,7	47	40	85,1
e2	Dolje pri Plan.	94,5	20,2	263	93	35,4
e3	Dramlje	99,3	17,0	202	222	109,9
e4	Kalobje	92,8	18,2	149	37	24,8
e5	Loka pri Žasnu	87,6	18,8	93	81	87,1
e6	Planina pri Sevnici	92,6	20,7	219	321	146,6
e7	Ponikva pri Grobelnem	97,5	17,2	287	293	103,2
e9	Gorica pri Slivnici	97,7	12,1	371	372	100,3
e0	Šentjur	149,9	23,7	762	765	100,4
e8	Prevorje-Lopaca	85,6	23,7	117	48	41,0
e1	Šentjur-okolica	102,7	16,2	-	-	-

Šmarje

e1	Bistrica ob Sotli	89,9	23,6	267	206	77,2
e2	Buče	87,7	24,2	101	15	14,9
e3	Dobovec pri Rog.	95,9	14,1	148	66	44,6
e5	Kostrivnica	95,9	17,8	262	97	37,0

1	2	3	4	5	6	7
06	Kozje	98,9	19,4	219	254	116,0
07	Kristan vrh	130,9	18,5	138	114	82,6
08	Lesično	80,4	22,9	251	223	88,8
09	Nestinje	82,7	20,5	113	57	50,4
11	Podčetrtek	95,5	19,7	168	351	208,9
13	Polje ob Setli	84,4	25,2	76	23	29,5
14	Pristava pri Nestinju	88,3	20,9	223	83	37,2
15	Rogaška Slatina	110,1	13,3	920	955	103,8
16	Rogatec	105,5	13,5	445	337	75,7
17	Sladka gora	99,7	24,1	109	33	30,3
18	Stojno selo	95,8	12,8	144	71	49,3
19	Šentvid pri Grob.	102,6	18,8	152	115	75,7
20	Šmarje	104,2	19,1	585	666	113,8
22	Vinski vrh pri Slivnici	92,8	18,2	157	107	68,2
23	Virštanj	83,5	19,8	107	-	00
24	Zegorje	117,9	25,6	45	14	31,1
25	Zibina	70,7	20,1	181	138	76,2
04	Donačka gora	100,2	13,2	147	106	72,1
10	Osredok	88,6	26,4	-	-	-
21	Tinsko	84,5	22,0	-	-	-
12	Podstreda	91,5	26,3	113	24	21,2

1	2	3	4	5	6	7
<u>Laško</u>						
01	Breze	87,1	20,4	160	161	100,6
03	Jurklošter	85,1	21,5	110	61	55,4
10	Vrh nad Laškim	96,4	19,1	159	139	87,4
<u>Brežice</u>						
01	Artiče	85,6	19,5	306	295	96,4
02	Biseljsko	88,2	24,5	269	223	82,9
07	Globoko	95,0	18,2	236	184	77,9
09	Kapele	95,4	25,0	64	43	67,2
13	Pišce	90,9	19,8	240	159	66,2
15	Sronlje	86,9	23,7	70	-	-
12	Pečice-Kriše	85,3	21,1	57	-	-
<u>Krško</u>						
12	Zdole	89,3	17,0	143	-	-
<u>Sevnica</u>						
01	Blanca	94,1	17,6	196	234	119,4
11	Zabukovje nad S.	92,6	19,9	126	62	49,2

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Trebnje

o1	Čatež	89,1	22,9	49	53	108,2
o2	Dobrnjč	92,1	19,8	128	136	106,3
o3	D.Nenška vas	100,2	17,2	104	109	104,8
o4	Knežja vas	93,1	19,5	64	-	-00
o5	Mirna	113,2	15,9	210	343	110,6
o6	Mokronog	92,6	21,6	345	352	102,0
o7	Račje selo	108,9	20,0	-	-	-
o8	Selo pri Šumberku	81,7	17,1	77	-	-00
o9	Svetinja	95,1	23,5	-	-	-
10	Šentlovrne	90,8	19,2	134	64	47,8
11	Šentrupert	93,2	18,5	353	280	79,3
13	Trebelno	85,1	19,2	238	124	52,1
14	Trebnje	124,8	13,8	879	861	98,1
15	Velika Loka	92,5	15,4	-	-	-
16	Veliki Gaber	104,8	16,0	201	324	161,2
12	Štefan pri Trebnjem	87,3	16,8	-	-	-

ČRNOMELJ

o1	Adkešiči	88,8	20,6	199	27	13,6
o3	Črnomelj	126,0	9,9	924	1077	116,6
o5	Dragatuš	88,9	18,4	267	169	63,3
o4	Dobliče-Kanižarica	102,9	51,4	46	13	28,3

1	2	3	4	5	6	7
06	Griblje	94,3	20,5	70	35	50,0
08	Petrova vas	100,1	113,7	38	-	-00
10	Senič	100,6	16,7	585	401	68,5
12	Stari trg	85,7	24,4	162	82	50,6
13	Talčji vrh	87,6	15,9	74	-	00
14	Tribuša	99,2	13,7	51	-	00
15	Vinica	92,3	19,9	512	290	56,6

Kočevje

01	Banja Luka	70,4	37,2	28	-	-
08	Moselj	74,9	12,9	37	16	43,2
11	Predgrad	78,0	26,7	38	16	42,1
17	Vinolj	89,2	17,5	50	-	-
16	FaraVas-Fara	74,1	29,0	202	122	60,4

Ilirska Bistrica

02	Dolenji Zemon	95,8	22,8	87	-	-
04	Hrušica	96,2	30,9	30	-	-
06	Jelšane	89,3	23,0	107	114	106,5
10	Nova kračina	89,7	23,1	32	-	-
11	Ostroško Brdo	79,1	20,9	24	-	-
13	Pregerje	78,6	25,7	139	61	43,9
16	Starod	77,1	30,4	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7
18	Topole	92,3	21,4	-	-	-
14	Fren	79,5	26,9	79	15	18,9
12	Podgrad	91,7	20,0	250	144	57,6
03	Harije	95,5	19,9	57	15	26,3
15	Rečica	96,2	18,3	-	-	-
01	Donja Bitnja	88,8	19,9	-	-	-
08	Kozere	87,6	18,2	-	-	-

Postojna

02	Dolane	84,3	24,5	58	35	60,3
03	Dolnja Košana	89,0	23,5	160	92	57,6
18	Suhorje	72,6	38,4	-	-	-

Bežana

01	Artviže	85,5	25,4	-	-	-
03	Barka	84,8	24,6	-	-	-
06	Divača	107,1	14,7	298	274	91,9
09	Gradišče	100,0	27,0	-	-	-
14	Materija	93,1	22,8	50	32	64,0
15	Nisloče	66,0	35,3	95	12	12,6
17	Obrov	79,1	27,0	75	33	44,0
24	Rodik	94,2	16,6	50	-	-
27	Slivje	89,0	24,5	98	28	28,5
31	Tatre	45,5	36,3	26	-	-
35	Vreme	80,9	29,2	43	30	69,8

1	2	3	4	5	6	7
10	Hrpelje	106,3	16,0	332	-	-

Tolmin

01	Borjana	71,9	33,4	39	-	-00
02	Bovec	103,6	19,6	303	312	103,0
04	Čadrg	60,9	30,1	16	-	-00
06	B. Trebuša	76,3	26,7	70	19	27,1
08	Brežnica	87,9	24,9	99	36	36,4
09	G. Trebuša	70,4	29,7	58	9	15,5
10	Grahovo ob Bači	86,8	24,1	45	25	56,6
15	Kneža	83,3	22,9	73	26	35,6
16	Kobarid	117,6	17,6	363	427	117,6
17	Kred	98,4	27,3	47	-	-00
18	Livek	79,3	22,6	56	6	10,7
20	Log pod Mang.	64,9	31,1	27	-	-00
22	Most na Soči	94,5	22,5	315	236	74,9
24	Podbrdo	105,9	23,7	226	180	79,6
25	Poljubinj	95,8	21,2	13	-	-00
26	Ponikve	79,5	26,1	65	-	-00
27	Rut	68,9	26,6	28	-	-00
28	Slap ob Idriji	85,8	25,3	21	-	-00
30	Soča-Trenta	72,2	25,2	64	16	79,6
31	Srpenica	100,4	27,3	-	-	-
32	Stržišče	71,6	33,5	19	-	-00
33	Šentviška gora	83,3	23,1	78	37	47,4

1	2	3	4	5	6	7
34	Tolmin	131,7	10,8	685	641	93,6
37	Velče	96,9	20,2	19	48	252,6
38	Vrsno	88,8	29,4	59	-	-00
40	Zatolmin	82,1	23,0	-	-	-
05	Čezsoča	96,0	23,9	38	-	28,9
03	Breginj	69,0	38,7	64	27	42,2
41	Žaga	94,1	25,7	102	32	31,4
11	Hudajužna	84,1	20,3	28	-	-00
07	Dolje	94,7	23,3	-	-	-
13	Kal-Koritnica	114,0	21,7	-	-	-
14	Kamno	93,9	25,4	30	12	40,0
21	Tolminski lon	91,6	22,4	58	-	-00
23	Pečina	84,2	28,9	32	-	-00
29	Sest	103,7	23,8	23	38	165,2
36	Volarje	94,3	24,5	14	-	-00
39	Zadlav-Čadrg	77,8	22,3	23	-	-00
12	Idrsko	88,9	27,9	-	-	-
19	Ljubinj	89,2	24,1	-	-	-
35	Trnovo	72,4	25,6	28	-	-

SEZNAM KRAJEVNIH SKUPNOSTI PO OBČINAH MANJ RAZVITIH OBMOČIJ SR SLOVENIJE

- SEŽANA**
- 01 ARTVIŽE
 - 03 BARKA
 - 06 DIVAČA
 - 09 GRADIŠČE P. MATER
 - 10 HRPELJE
 - 14 MATERJIA
 - 15 MISLIČE
 - 17 OBROV
 - 24 RODIK
 - 27 SLIVJE
 - 31 TATRE
 - 35 VREME

- TOLMIN**
- 01 BORJANA
 - 02 BOVEC
 - 03 BREGINJ
 - 04 ČADRG
 - 05 ČEZSOČA
 - 06 D. TREBUŠA
 - 07 DOLJE
 - 08 DREŽNICA
 - 09 G. TREBUŠA
 - 10 GRAHOV OB BAČI
 - 11 HUDAJUŽNA
 - 12 IDRSKO
 - 13 KAL - KORITNICA
 - 14 KAMNO
 - 15 KNEŽA
 - 16 KOBARID
 - 17 KRED
 - 18 LIVEK
 - 19 LJUBINJ
 - 20 LOG POD MANG.
 - 21 TOLMINSKI LOM
 - 22 MOST NA SOČI
 - 23 PEČINA
 - 24 PODBRDO
 - 25 PODLJUBINJ
 - 26 PONIKVE
 - 27 RUT
 - 28 SLAP OB IDR.
 - 29 SMAT
 - 30 SOČA - TRENTA
 - 31 SRPENICA
 - 32 STRŽIŠČE
 - 33 ŠENTVIŠKA GORA
 - 34 TOLMIN
 - 35 TRNOVO
 - 36 VOLARJE
 - 37 VOLČE
 - 38 VRANO
 - 39 ZADLAZ - ČADRG
 - 40 ZATOLMIN
 - 41 ŽAGA

- LAŠKO**
- 01 BREZE
 - 03 JURKLOŠTER
 - 10 VRH NAD LAŠKIM

- TREBNJE**
- 01 ČATEŽ
 - 02 DOBRNIČ
 - 03 D. NEMŠKA VAS
 - 04 KNEŽJA VAS
 - 05 MIRNA
 - 06 MOKRONOG
 - 07 RAČJE SELO
 - 08 SELO PRI ŠUMBER
 - 09 SVETINJA
 - 10 ŠENTLOVRENC
 - 11 ŠENTRUPERT
 - 12 ŠTEFAN PRI TREB.
 - 13 TREBELNO
 - 14 TREBNJE
 - 15 VELIKA LOKA
 - 16 VELIKI GABER

- CRNOMELJ**
- 01 ADLEŠIČI
 - 03 CRNOMELJ
 - 04 DOBLIČE - KANIŽ.
 - 05 DRAGATUŠ
 - 06 GRIBLJE
 - 08 PETROVA VAS
 - 10 SEMIČ
 - 12 STARI TRG
 - 13 TALČJI VRH
 - 14 TRIBUČE
 - 15 VINICA

- KOČEVJE**
- 01 BANJA LOKA
 - 08 MOZELJ
 - 11 PREDGRAD
 - 16 VAS - FARA
 - 17 VIMOLJ

- MOZIRJE**
- 03 LUČE OB SAVINJI
 - 07 SOLČAVA

- ILIRSKA BISTRICA**
- 01 DOLNJA BITUNJA
 - 02 DOLNJI ZEMON
 - 03 HARIJE
 - 04 HRUŠICA
 - 06 JELŠNICE
 - 08 KOSEZE
 - 10 NOVOKRAČINE
 - 11 OSTROŽNO BRDO
 - 12 PODGRAD
 - 13 PREGARJE
 - 14 PREM
 - 15 REČICA
 - 16 STAROD
 - 18 TOPOLE

- POSTOJNA**
- 02 DOLANE
 - 03 DOLNJA KOŠANA
 - 15 SUHORJE

- SLOV. BISTRICA**
- 03 LAPORJE
 - 04 MAKOLE
 - 10 STUDENICA

- MARIBOR**
- 11 KAMNICA
 - 31 SELNICA

- RADLJE OB DR.**
- 01 MUTA
 - 02 OŽBOLT
 - 03 PODVELKA
 - 04 RADLJE
 - 08 REMŠNIK

- DRAVOGRAD**
- 02 DRAVOGRAD

- ŠMARJE PRI J.**
- 01 BISTRICA OB SOT.
 - 02 BUČE
 - 03 DOBOVEC PRI ROG.
 - 04 DONAČKA GORA
 - 05 KOSTRIVNICA
 - 06 KOZJE
 - 07 KRISTAN VRH
 - 08 LESIČNO
 - 09 MESTINJE
 - 10 OSREDEK
 - 11 PODČETRTEK
 - 12 PODSREDA
 - 13 POLJE OB SOTLI
 - 14 PRISTAVA PRI MES.
 - 15 ROGAŠKA SLATINA
 - 16 ROGATEC
 - 17 SLADKA GORA
 - 18 STOJNO SELO
 - 19 ŠENTVID PRI GROB.
 - 20 ŠMARJE
 - 21 TINSKO
 - 22 VINSKI VRH P. SLI.
 - 23 VIRŠTANJ
 - 24 ZAGORJE
 - 25 ZIBIKA

- LENART**
- 01 BENEDIKT
 - 02 CERKVENJAK
 - 03 GRADIŠČE
 - 04 JUROVSKI DOL
 - 05 LENART
 - 06 LOKAVEC
 - 07 VOLIČINA
 - 08 ZG. ŠČAVNICA

- PTUJ**
- 02 CIRKULANE
 - 03 DESTERNIK
 - 04 DOLENA
 - 07 GRAJENA
 - 09 JURŠINCI
 - 11 LESKOVEC
 - 13 MAJŠPERK
 - 15 PODLEHNIK
 - 16 POLENSAK
 - 18 PTUJSKA GORA
 - 20 STOPERCE
 - 21 TRNOVSKA VAS
 - 22 VIDEM PRI PTUJU
 - 23 VITOMARCI
 - 24 ZAVRČ
 - 25 ŽETALE

- BRÉŽICE**
- 01 ARTIČE
 - 02 BIZELJSKO
 - 07 GLOBOKO
 - 09 KAPELE
 - 12 PEČICE - KRIZE

- LJUTOMER**
- 01 BERKOVCI
 - 02 BUČKOVCI
 - 03 CEZANJEVCI
 - 04 CVEN
 - 05 KRIZEVCI
 - 06 LJUTOMER
 - 07 LOGAROVCI
 - 08 RADOSLAVCI
 - 09 RAZKRIZJE
 - 10 STARA CESTA
 - 11 STROČJA VAS
 - 12 VERŽEJ
 - 13 ŽELEZNE DVERI

- GOR. RADGONA**
- 01 APAČE
 - 03 IVANJCI
 - 04 KAPELA
 - 05 NEGOVA
 - 07 SP. ŠČAVNICA
 - 08 STOGOVC
 - 09 VIDEM
 - 10 ZBIGOVCI - ČRENS.

- MURSKA SOBOTA**
- 01 BAKOVCI
 - 02 BELTINCI
 - 03 BODONCI
 - 04 BOGOJINA
 - 05 BRATONCI
 - 06 BREZOVCI
 - 07 ČANKOVA
 - 08 ČEPINCI
 - 09 ČERNELAVCI
 - 10 DOKLEŽOVJE
 - 11 GANČANI
 - 12 GEDEROVCI
 - 13 G. PETROVCI
 - 14 GRAD
 - 15 HODOŠ
 - 16 IŽAKOVCI
 - 17 KRIŽEVCI
 - 18 KROG
 - 19 KUZMA
 - 20 LIPA
 - 21 LIPOVCI
 - 22 MAČKOVCI
 - 23 MARTJANCI
 - 24 MELINCI
 - 25 MURSKA SOBOTA
 - 26 PERTOČA
 - 27 PROSENJAKOVCI
 - 28 PUCONCI
 - 29 RAKIČAN
 - 30 RATKOVCI
 - 31 ROGAŠOVCI
 - 32 SELO - FOKOVCI
 - 33 ŠALOVC
 - 34 TEŠANOVCI
 - 35 TIŠINA
 - 36 ZENKOVCI

- LENDAVA**
- 01 ČENTIBA
 - 02 ČRENŠOVCI
 - 03 DOBRONIK
 - 04 GABRJE
 - 05 GENTEROVCI
 - 06 GORICE pri LEND.
 - 07 HOTIZA
 - 08 KOBILJE
 - 09 LAKOŠ
 - 10 LENDAVA
 - 11 DOLGA VAS
 - 12 MOSTJE - BANUTA
 - 13 ODRANCI
 - 14 OREŠJE - DOLINA
 - 15 POLANÁ
 - 16 PETIŠOVCI
 - 17 BISTRICA
 - 18 TURNIŠČE

- CRNOMELJ**
- 01 BAKOVCI
 - 02 BELTINCI
 - 03 BODONCI
 - 04 BOGOJINA
 - 05 BRATONCI
 - 06 BREZOVCI
 - 07 ČANKOVA
 - 08 ČEPINCI
 - 09 ČERNELAVCI
 - 10 DOKLEŽOVJE
 - 11 GANČANI
 - 12 GEDEROVCI
 - 13 G. PETROVCI
 - 14 GRAD
 - 15 HODOŠ
 - 16 IŽAKOVCI
 - 17 KRIŽEVCI
 - 18 KROG
 - 19 KUZMA
 - 20 LIPA
 - 21 LIPOVCI
 - 22 MAČKOVCI
 - 23 MARTJANCI
 - 24 MELINCI
 - 25 MURSKA SOBOTA
 - 26 PERTOČA
 - 27 PROSENJAKOVCI
 - 28 PUCONCI
 - 29 RAKIČAN
 - 30 RATKOVCI
 - 31 ROGAŠOVCI
 - 32 SELO - FOKOVCI
 - 33 ŠALOVC
 - 34 TEŠANOVCI
 - 35 TIŠINA
 - 36 ZENKOVCI

- LJUTOMER**
- 01 BERKOVCI
 - 02 BUČKOVCI
 - 03 CEZANJEVCI
 - 04 CVEN
 - 05 KRIZEVCI
 - 06 LJUTOMER
 - 07 LOGAROVCI
 - 08 RADOSLAVCI
 - 09 RAZKRIZJE
 - 10 STARA CESTA
 - 11 STROČJA VAS
 - 12 VERŽEJ
 - 13 ŽELEZNE DVERI

- PTUJ**
- 02 CIRKULANE
 - 03 DESTERNIK
 - 04 DOLENA
 - 07 GRAJENA
 - 09 JURŠINCI
 - 11 LESKOVEC
 - 13 MAJŠPERK
 - 15 PODLEHNIK
 - 16 POLENSAK
 - 18 PTUJSKA GORA
 - 20 STOPERCE
 - 21 TRNOVSKA VAS
 - 22 VIDEM PRI PTUJU
 - 23 VITOMARCI
 - 24 ZAVRČ
 - 25 ŽETALE

- BRÉŽICE**
- 01 ARTIČE
 - 02 BIZELJSKO
 - 07 GLOBOKO
 - 09 KAPELE
 - 12 PEČICE - KRIZE

- ORMOŽ**
- 01 IVANJKOVCI
 - 02 KOG

- SEVNICA**
- 01 BLANCA
 - 11 ZABUKOVJE NAD S.

- LAŠKO**
- 01 BREZE
 - 03 JURKLOŠTER
 - 10 VRH NAD LAŠKIM

- TREBNJE**
- 01 ČATEŽ
 - 02 DOBRNIČ
 - 03 D. NEMŠKA VAS
 - 04 KNEŽJA VAS
 - 05 MIRNA
 - 06 MOKRONOG
 - 07 RAČJE SELO
 - 08 SELO PRI ŠUMBER
 - 09 SVETINJA
 - 10 ŠENTLOVRENC
 - 11 ŠENTRUPERT
 - 12 ŠTEFAN PRI TREB.
 - 13 TREBELNO
 - 14 TREBNJE
 - 15 VELIKA LOKA
 - 16 VELIKI GABER

- CRNOMELJ**
- 01 ADLEŠIČI
 - 03 CRNOMELJ
 - 04 DOBLIČE - KANIŽ.
 - 05 DRAGATUŠ
 - 06 GRIBLJE
 - 08 PETROVA VAS
 - 10 SEMIČ
 - 12 STARI TRG
 - 13 TALČJI VRH
 - 14 TRIBUČE
 - 15 VINICA

- KOČEVJE**
- 01 BANJA LOKA
 - 08 MOZELJ
 - 11 PREDGRAD
 - 16 VAS - FARA
 - 17 VIMOLJ

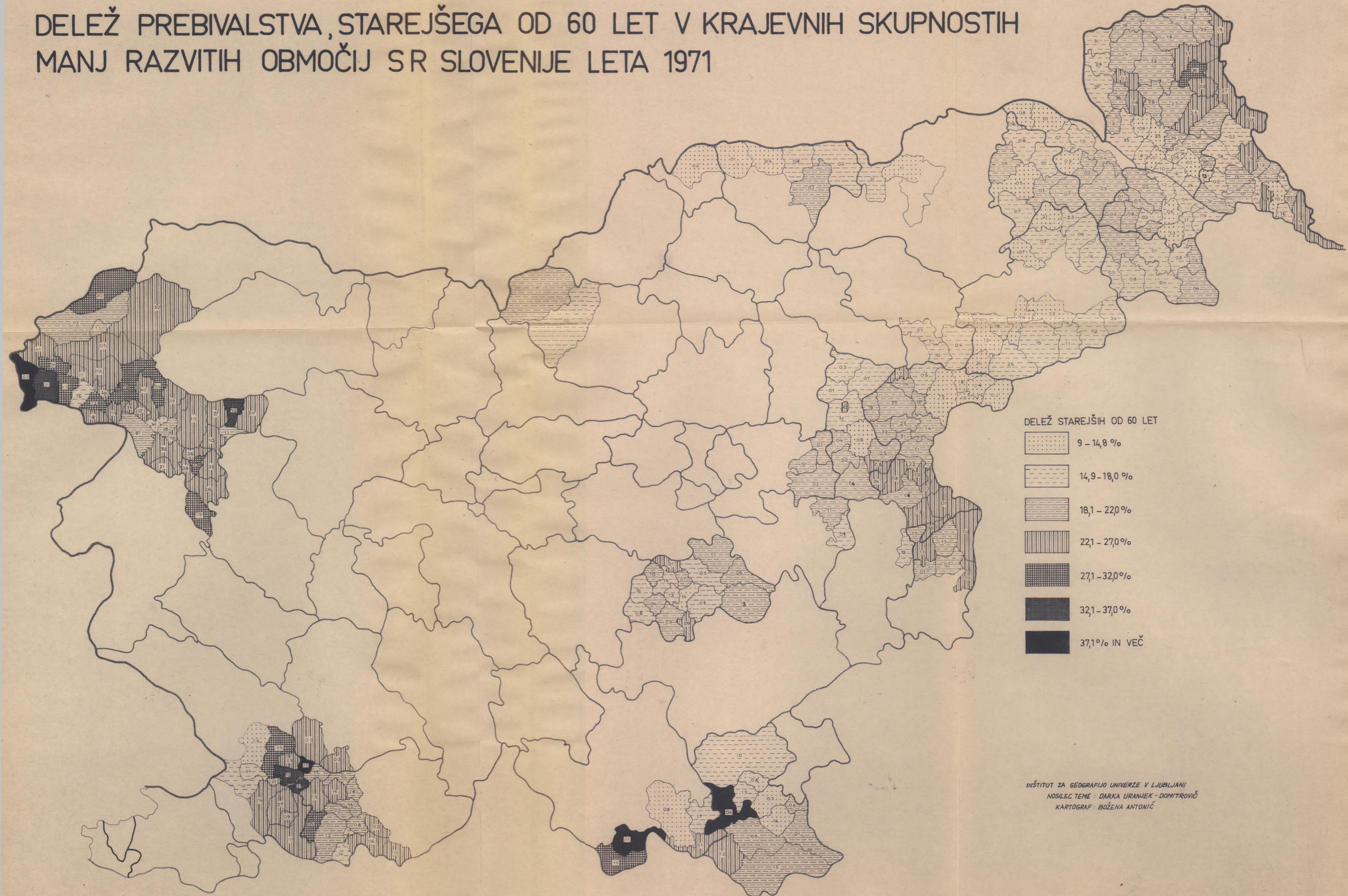
- MOZIRJE**
- 03 LUČE OB SAVINJI
 - 07 SOLČAVA

- ILIRSKA BISTRICA**
- 01 DOLNJA BITUNJA
 - 02 DOLNJI ZEMON
 - 03 HARIJE
 - 04 HRUŠICA
 - 06 JELŠNICE
 - 08 KOSEZE
 - 10 NOVOKRAČINE
 - 11 OSTROŽNO BRDO
 - 12 PODGRAD
 - 13 PREGARJE
 - 14 PREM
 - 15 REČICA
 - 16 STAROD
 - 18 TOPOLE

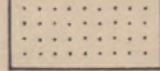
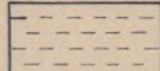
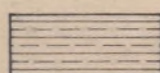
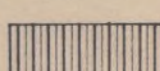
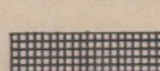
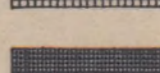
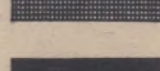
- POSTOJNA**
- 02 DOLANE
 - 03 DOLNJA KOŠANA
 - 15 SUHORJE

- SEŽANA**
- 01 ARTVIŽE
 - 03 BARKA
 - 06 DIVAČA
 - 09 GRADIŠČE P. MATER
 - 10 HRPELJE
 - 14 MATERJIA
 - 15 MISLIČE
 - 17 OBROV
 - 24 RODIK
 - 27 SLIVJE
 - 31 TATRE
 - 35 VREME

DELEŽ PREBIVALSTVA, STAREJŠEGA OD 60 LET V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH MANJ RAZVITIH OBMOČIJ SR SLOVENIJE LETA 1971

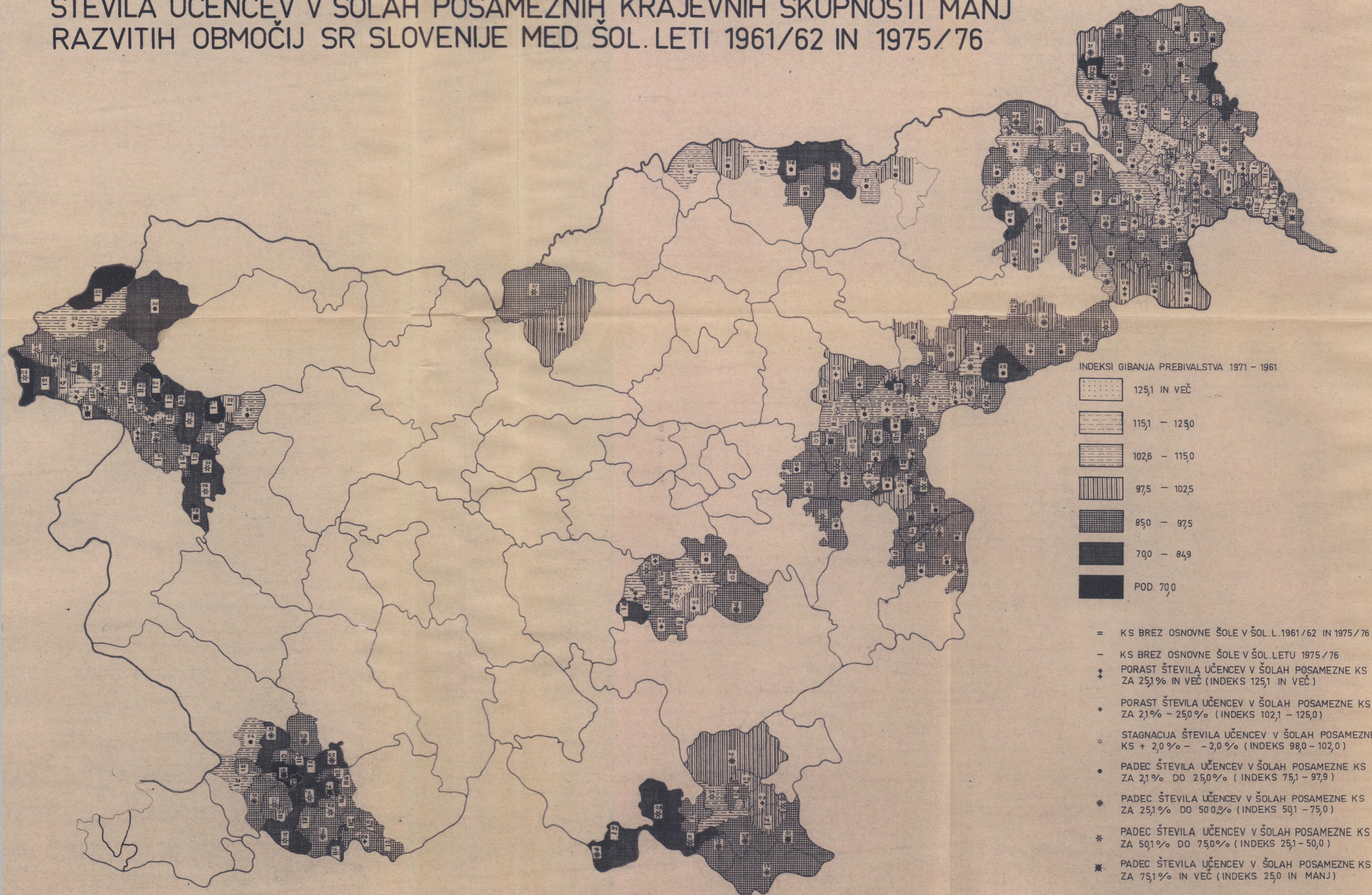

DELEŽ STAREJŠIH OD 60 LET

- 9 - 14,8 %
- 14,9 - 18,0 %
- 18,1 - 22,0 %
- 22,1 - 27,0 %
- 27,1 - 32,0 %
- 32,1 - 37,0 %
- 37,1 % IN VEČ

INŠTITUT ZA GEOGRAFIJO UNIVERZE V LJUBLJANI
NOSILEC TEME: DARKA URANJEK - DOMITROVIČ
KARTOGRAF: BOŽENA ANTONIČ

GIBANJE ŠTEVILA PRĚBIVALSTVA MED LETOMA 1961 - 71 IN GIBANJE ŠTEVILA UČENCEV V ŠOLAH POSAMEZNIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI MANJ RAZVITIH OBMOČIJ SR SLOVENIJE MED ŠOL. LETI 1961/62 IN 1975/76

OSNOVNE ŠOLE OBČIN SRS Z MANJ RAZVITIMI KRAJEVNIMI SKUPNOSTMI V ŠOLSkih LETIH 1953 / 54 , 1966 / 67 IN 1975 / 76

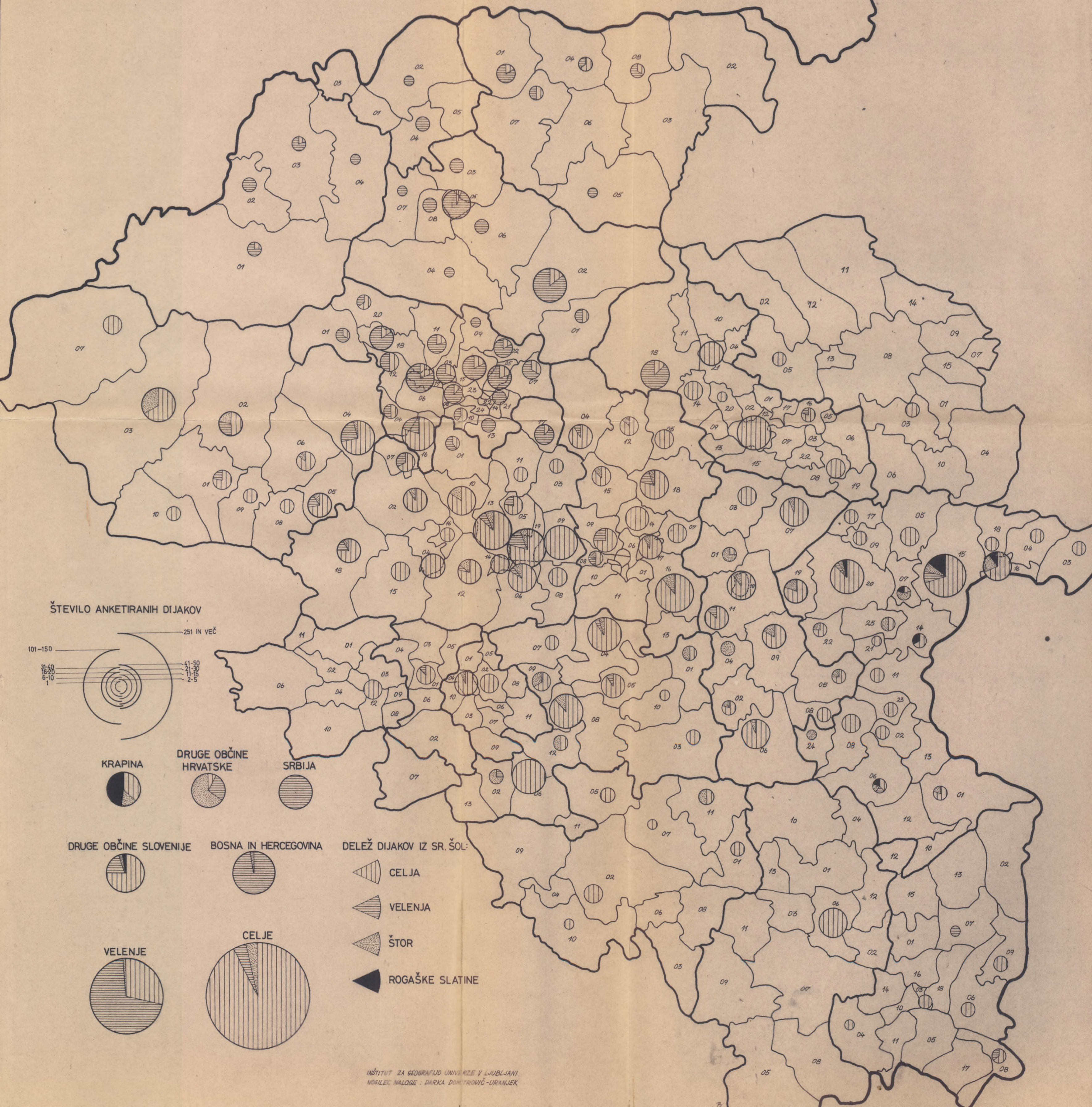

LJUBLJANA

- **Kačevje** CENTRALNE ŠOLE
- **Benedikt** SAMOSTOJNE ŠOLE
- **Struge** PODRUŽNIČNE ŠOLE, POPOLNE OSEMLETKE
- **Rečica** PODRUŽNIČNE ŠOLE
- **ŠTEVILO RAZREDOV NA NEPOPOLNIH OSEMLETKAH**
- + ŠOLE, KI SO OBSTAJALE ŠE V ŠOL. L. 1966/67
- ▲ ŠOLE, UKINJENE MED ŠOL. L. 1953/54 IN 1966/67
- * V ŠOL. L. 1966/67 SAMOSTOJNE, V ŠOL. L. 1975/76 PODRUŽNIČNE ŠOLE
- PRIPADNOST PODRUŽNIČNE ŠOLE CENTRALNI ŠOLI V ŠOL. LETU 1975/76
- MANJ RAZVITA OBMOČJA

INŠTITUT ZA GEOGRAFIJO UNIVERZE V LJUBLJANI
NOSILCA TEME : DARKA URANJEK-DOMITROVIČ
IVO PIRY
KARTOGRAFSKA
ZASNOVA IN IZDELAVA : BOŽENA ANTONIČ

ANKETIRANI DIJAKI 2. LETNIKOV SREDNJIH ŠOL IZ CELJA, VELENJA, ŠTOR IN ROGAŠKE SLATINE
 PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH, V KATERIH IMAJO STALNO BIVALIŠČE

ŠTEVILO ANKETIRANIH DIJAKOV

KRAPINA

DRUGE OBČINE HRVATSKE

SRBIJA

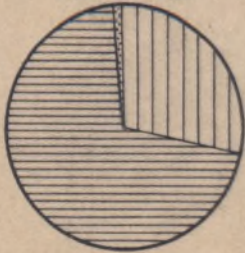
DRUGE OBČINE SLOVENIJE

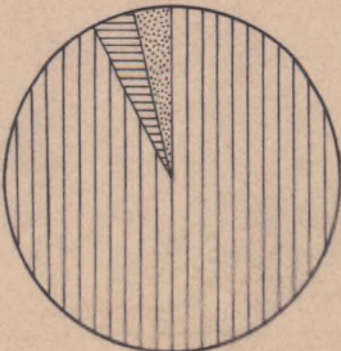
BOSNA IN HERCEGOVINA

VELENJE

CELJE

DELEŽ DIJAKOV IZ SR. ŠOL:

CELJA

VELENJA

ŠTOR

ROGAŠKE SLATINE